

İçindekiler

Düşünce

- 3 Li-derkenar: *Gurbet*
CHUCK FAROE
- 5 İş, Çalışma: *Yaşam ve Sonsuzluk için Anlamı*
ANDREW HOARD

Kitap

- 10 Kutsal Kitap'a Göre İnsan ve Çevre
KEN WIEST, SHANNON HORN VE RHONDA WIEST
- 14 Dört Müjde Mi!
NICHOLAS T. BATZIG

Tarih

- 17 Türkiye'de Protestan Kilisesi'nin Gelişmesi ve Yaşanan Olaylar: *Son 55 Yıl*
BEHNAN KONUTGAN

Hizmet

- 23 Genç Olmak Var Ya...
JERRY MATTIX

Kaynak

- 26 Büyük İhmal: *İsa'nın Öğrencisi Olmakla İlgili Temel Öğretilerini Yeniden Edinmek*
RHONDA WIEST

Giriş

Hakkımızda

e-manet Türkiye’de hazırlanarak Türk kilise önderlerine ücretsiz olarak gönderilen üç aylık e-posta Kutsal Kitap ve tanrıbilim dergisidir.

e-manet, 2. Timoteos 2:2’deki sürecin gerçekleşmesine araç olmayı amaçlamaktadır. Yarının önderlerini donatacak olan bugünkü Türk kilise önderlerinin donatılmasına katkıda bulunmak istiyoruz.

Bu derginin iki ana hedefi vardır: olgunlaşma ve hizmet.

Dergide benimsenen iki temel değer vardır: üstün nitelikli içerik ve okuyucuların yararı.

Kilise önderlerinin eleştirel düşünme, düşüncelerini net bir biçimde belirtme ve farklı görüşleri sevgiyle hoş görmenin yanı sıra, Kutsal Yazılar’a göre değerlendirme kapasitelerini geliştirmeleri can alıcı önem taşır. Bu derginin böyle bir gelişim sürecine yarayacak yapıcı bir ortam sağlayacağını umuyoruz. **e-manet**’in yararlı olması için tepkilerinizi, isteklerinizi ve eleştirilerinizi bildirmeniz gerekecektir. Bunları yazikurulu@e-manetdergi.org adresine iletebilirsiniz.

e-manet’in tüm sayılarını <http://www.e-manetdergi.org> adresli web sitemizden indirebilirsiniz. Ayrıca dergimizde yayınlanan tüm makaleleri interaktif bir dizinde bulabilirsiniz.

Telif Hakları

e-manet’te yayımlanan makalelerin ve karikatürlerin telif hakları, yazarlarına veya onları ilk yayımlayan kurum veya yayınevine aittir. Mesih imanlıları olarak telif hakları yasasını ihlâl etmek istemeyiz. **e-manet** kurulunun aldığı yayın izinleri, makalelerin ve karikatürlerin başka yerlerde (web siteleri dahil), yayımlanmasını kapsamayabilir. İznin nereden alınması gerektiğini öğrenmek için bize yazikurulu@e-manetdergi.org e-posta adresinden ulaşabilirsiniz.

Li-derkenar

Gurbet

■ *Chuck Faroe*

Bulduğumuz yere bağlanmaya eğilimliyiz. Tanrı bizi maddeden kopuk ruhlar olarak yaratmadı. Toprak, beden, adım atmak, etrafa bakmak, hava kokusu, domates tadı ve daha neler neler, fiziksel hayatımızın birer parçasıdır.

Kendi yaşadığınız mahallede düşünmeden gezersiniz, eve doğru giderken yolu düşünmeden etrafınızdaki tanıdık binalar, dükkânlar, levhalar, sokak başları, insan simaları akıp gider. Kendi yaşadığınız mahallede eve doğru giderken veya evden çıkıp iş yerine giderken nerede olduğunuzu anlamak için haritaya başvurmayı, tabii ki, ihtiyacınız yok.

İçimiz, dışımızdaki realiteye alışmaya programlanmıştır. Dünyada yaşamak için bir takım bildik duyumuz vardır: dokunmak, koklamak, görmek, işitmek, tatmak; bunlar her anın bir parçasıdır. Ama bunlara ek olarak, daha doğrusu, bunların içinde, arasında, altında işleyen, duyu gibi bir melekemiz var. Bulduğumuz duruma uyabilmek için bilinçdışı olarak işleyen bu yetenek, bulduğumuz ortamı kaydeder, yorumlar ve bizi o duruma alıştıtırır, o durumda gerektiği gibi hareket etmemizi sağlar.

Davut'un asırlar önce Rab'be dua ettiği gibi, "Sana övgüler sunarım, çünkü müthiş ve harika yaratılmışım. Ne harika işlerin var! Bunu çok iyi bilirim." (Mez. 139:14). Hakikaten öyledir!

Yaklaşık yirmi yıl Ankara'da yaşadım. Türkiye'ye, Türkiye'deki hayata bayağı alıştım, sevdim. Kömür kokan bir kış sabahında işe giderken kurulmakta olan haftalık pazardan geçmek, gazete almak, dolmuş sırasında beklemek, çıtır simidi yiyip demli çayımı yudumlamak, bunları ve bin bir günlük olayı daha yaşamak bana nail oldu.

Bir yabancı olarak, sık sık tanıştığım insanlara, "Memleketiniz neresi?" diye sorarım. Ondan sonra, yabancının soracağı klasik bir soru daha ağızımdan çıkar: "Oranın nesi meşhur?" Normalde bir kişi memleketini anlattığında doğasını, suyunu, yiyeceklerini, ilişkilerinin güzelliğini vs. över. Orayı özlemle anar ama samimiyetle konuşacak olursa, bulunduğu yere de alışmış, bazı yönlerini sevmeyi de öğrenmiş olduğunu itiraf eder. Çünkü bulduğumuz yere bağlanmaya eğilimliyiz.

İçimizdeki meleke dışımızdaki dünyaya bizi alıştıtırır, adapte ettirir. Aynı zamanda, Mesih'in öğrencileri olarak yüreğimizdeki iman bir dürtüdür ki sürekli bizi başka bir dünyaya çağırır. İnsan henüz görmemiş bir memleketi özler mi? Özler.

Bu dünyada yaşadıkça tadarız, bakarız, yürürüz, ortama alışırız. Aynı zamanda imanlı olarak Kutsal Kitap'ın "dünya" dediği, yani Tanrı ve O'nun egemenliğinden bağımsız yaşamaya inat eden bu düzene alışmamıza izin vermeyen ruhsal bir melekemiz var. Bu "meleke" dediğim olay da sadece bize dünyasal yanlıları yasaklamaz, daha önemlisi, yüreklerimizde göksel realitelere yönelik bir arzu, bir özlem yaratır. Çünkü Tanrı'nın vaatlerine sahibiz.

İbrahim, "İman sayesinde bir yabancı olarak vaat edilen ülkeye yerleşti" (İbr. 11:9). İbrahim ve çocukları miras alacakları topraklarda göçebe olarak, çadırlarda yaşamaya razı oldular, "Çünkü mimarı ve kurucusu Tanrı olan temelli kenti bekliyor[lardı]" (İbr. 11:10).

İbraniler mektubunun yazarı bu konuda şöyle devam eder:

Bu kişilerin hepsi imanlı olarak öldüler. Vaat edilenlere kavuşamadılarsa da bunları uzaktan görüp selamladılar, yeryüzünde yabancı ve konuk olduklarını açıkça kabul ettiler. Böyle konuşanlar bir vatan aradıklarını gösteriyorlar. Ayrıldıkları ülkeyi düşünselerdi, geri dönmeye fırsatları olurdu. Ama onlar daha iyisini, yani göksel olanı arzu ediyorlardı. Bunun içindir ki, Tanrı onların Tanrısı olarak anılmaktan utanmıyor. Çünkü onlara bir kent hazırladı (İbr. 11:13-16).

Bulduğumuz yere bağlanmaya eğilimliyiz. Bu doğal ve meşru bir durumdur. Hatta kaçınılmazdır. Bu bütün insanlar için geçerlidir. Fakat Mesih'e ait olan bizleri tanımlayan çok daha temel bir olgu var: iman. Tanrı'ya, Mesih'i'ne, Müjde'sine, vaatlerine iman edenler olarak öz memleketimizi özler dururuz.

Böyle olduğumuz için de Tanrı, bizim Tanrımız olarak anılmaktan utanmaz! Bu göçebeliğimiz bittikten sonra da hep birlikte O'nunla olacağız, O'nun bize hazırladığı kentte. **e**

Resim kaynağı: iClipart.com. İzin ile kullanıldı.

İş, Çalışma

Yaşam ve Sonsuzluk için Anlamı

■ Andrew Hoard

■ Başak İşçi

Cenneti düşünün. Nasıl bir yer olacak sizce? Rab'be ezgiler söylenen ve O'nun yüceltiği bir sonsuzluk hayal edebiliyor musunuz? Ya da kendinizi bir bulutun üzerinde oturmuş arp çalarken hayal edebiliyor musunuz? Cennet deyince pek çok Müslüman komşumuzun aklına insani duyulara hitap eden zevkler gelir. Şimdi yapmamızın yasak olduğu – şarap ve huri gibi – şeylerden zevk almak gibidir mesela. Kutsal Kitap ise dirildikten sonraki, sonsuzlukta yaşamımıza ilişkin çok daha farklı bir resim çizmektedir. Bu resim tam olarak mükemmel, net çizilmemiştir. Biz bu resmi silik görüyoruz şimdi, ancak bu konuda bize yardımcı dokunabilecek oldukça belirgin bazı tasvirlerle ve öğretilere sahibiz.

Öncelikle elbette orada esenlik olacağından eminiz. Tanrı ile halkı arasında ve insanlar arasında gerçek bir *shalom* olacak. Bizler Tanrı'yı göreceğiz ve O'nunla birlikte olacağız. Orada sevinç ve esenlik olacak; gözyaşları silinecek. İsa Sadukilere dirilişteki evliliğin tümüyle farklı olacağını (Mat. 22:23) söyledi; kuşkusuz her şey orada tamamlanacak ve orada olağanüstü değişiklikler yaşayacağız.

Cennete ve sonsuzluğa ilişkin tasvirlerimiz çoğu kez bu dünyadayken beklenti içinde olmamız ve ümit etmemiz için bizi motive eder. Sonsuzlukta kusursuz bir zevk beklentisi, onu hemen şimdi arzulamamıza ve eğer zengin veya güçlü biriysen onu hak ettiğimize inanmamıza yol açmaktadır.

Vahiy 5:10 ayeti, bizlerin "dünya üzerinde egemenlik sürecek olan kâhinler" olacağımızdan söz eder. Bizler bulutların üzerinde veya başka bir alemde değil, yeni kurulmuş ve kurtarılmış olan yeryüzünde olacağız. Bir krallık olacağız ve hepimizi İsa yönetecek. Hep birlikte kâhinler olacağız. Hepimiz doğrudan Rab'le ilişki kuracağız ve yeryüzünde egemenlik süreceğiz.

“Çalışma, bizler günah işlemeden önce de vardı. Her şey tamamlandığında çalışma yine olacak.”

Egemenlik sürmek bir iştir, çalışmadır. Hem de zor bir iştir. Adem yaratılan dünya üzerinde egemen olmaya çağrıldı. Kutsal Kitap'taki ilk birkaç bölümde Adem'in ve Havva'nın bu işi takdire şayan bir şekilde yaptığını görüyoruz. Ancak Yaratılış 3. bölümde egemen olma işi zorlaştı ve zahmetli bir hal aldı. Yeryüzüne egemen olma buyruğu, günaha düşüşten sonra zahmetli olsa da, geçerliliğini koruyordu. Bu buyruk yeni yeryüzünde de geçerliliğini sürdürecektir. Egemenlikte yine çalışma olacak, ancak bu kez dikenler ve çalılar olmayacak. İşimiz yine karmaşayı düzene sokmak ve Tanrı'nın yaratılışını korumak olacak.

Çalışma, bizler günah işlemeden önce de vardı. Her şey tamamlandığında çalışma yine olacak. Şu anda çalışıyoruz. Bizler şimdi günahın sonuçlarıyla mücadele ediyoruz. Zahmet. Acı. Yalan. Aldatma. Aşırı yüksek faiz oranları, kötü üretilen araçlar ve sahte dokümanlar.

Günaha düşüş her yere yayılmış durumda ve yaşamlarımızı zehirliyor. Ama bizler Tanrı'nın çocukları olarak yaşamlarımızda Tanrı'nın egemenliğini göstermeye, şalom getirmeye çağırıldık. İyi meyveyi alabilmek için dikenlerle mücadele etmeye ve diğer günaha düşmüş insanların Tanrı'yla yenilenmiş bir ilişkiye başlamalarını sağlamaya çağırıldık.

İş, bizim çağrımızın ve kimliğimizin bir parçasıdır. Tanrı çalıştı ve bundan çok hoşnut oldu. Tanrı gökyüzünü ve yeryüzünü yarattı. İşi bittiğinde ise arkasına yaslanıp "iyi" dedi, "çok iyi"! Bizler O'nun benzeyişinde yaratıldık. Öyleyse bizler de doğamızda yaratıcıyız ve iyi şeyler yapmaktan zevk alıyoruz. Martin Luther ayakkabı yapan bir ayakkabıcının da en az vaaz veren bir vaiz kadar Tanrı'yı yücelttiğini söylemişti. Aynı şey masa yapan bir marangoz, öğrencisine ders veren bir öğretmen, bebeğinin altını değiştiren bir anne, tuvalet temizleyen bir temizlikçi veya traktör tasarlayan bir mühendis için de geçerlidir. Tanrı'nın bizi çağırdığı gibi çalıştığımız zaman O'nu hoşnut etmiş ve O'nu yüceltmış oluruz.

"Tanrı'nın bizi çağırdığı gibi çalıştığımız zaman O'nu hoşnut etmiş ve O'nu yüceltmış oluruz."

Kilise pek çok farklı parçadan oluşan bir beden olarak ve bir sürü taştan oluşan bir bina olarak resmedilir. Hepimiz kilisenin bir parçasıyız. Bütün işlerde bir gibi çalışsak da hepimiz birbirimizden farklıyız. Bizler aynı değiliz ancak birbirimize bağlıyız. Kilise çalışmak için her farklı armağana ihtiyaç duyar. Kilisede öğretmenlere ve müjdecilere

ihtiyacımız olduğu gibi, sandalye yapan, sermaye oluşturup iş yaratan, çocuklara bakan, yemek yapan, resim çizen, yazı yazan ve şarkılar söyleyen insanlara da ihtiyacımız vardır. Tanrı'nın Türkiye'deki kiliseye gönderdiği bütün insanların armağanlarının geliştirilmesine ve kullanmaya teşvik edilmesine ihtiyacı vardır. Türkiye'deki kilisenin her bir üyesinin Tanrı'yı yüceltmek için çalışmayı öğrenmesi gerekmektedir.

"Rab'bi yüceltmek için çalışmak" ifadesi kulağa çok hoş gelmektedir. Peki, ne anlama gelir? Bence bu söz, Rab'de kim olduğumuzu anlayarak çalışmamız anlamına gelir. Bizler O'nun Rab olduğuna ve sahip olduğumuz bütün armağanlar ve yetenekler için yüceltmeye layık olduğuna biliriz. Rab'bi yüceltmek, bizim ortaya koymayı seçtiğimiz ürünle, işimizi yapışımızla; iş arkadaşlarımıza, patronlarımıza, çalışanlarımıza, müşterilerimize ve devletin müfettişlerine çalışmalarımız sırasındaki davranış şeklimizle ortaya çıkar. Ayrıca doğru veya yanlış olanla ilgili sorulara yaklaşımımızla da ortaya çıkar.

Pek çok insan uyanık saatlerinin çoğunluğunu iş yerinde geçirir. İş arkadaşlarımızla zaman geçiririz. Sohbet ederiz, sorunlarla boğuşuruz, hataları düzeltiriz ve sık sık kendimizi, günaha düşmüş bir dünyada yaşamamızın sonuçlarıyla mücadele eden arkadaşlarımıza danışmanlık ederken buluruz. Çalışma, çoğunlukla, Tanrı'nın Egemenliği'nin dünyanın egemenliğiyle en doğrudan ilişki kurduğu yerdedir. Bu da demektir ki çalışma, yüreklerimizin ve davranışlarımızın en önem kazandığı yerdir.

Tanrı'yı onurlandıran bir çalışma, kalitesi yüksek ürünler ve yararlı hizmetler üretir. Kolayca bozulan ve düş kırıklığına sebep olan alelaide ve ucuz ürünler değildir bunlar. Bizim ürünlerimiz ne yapmasını amaçladıysak onu yapar. "Rab'be hizmet eder gibi" (Ef. 6:7) sözü, İsa bizi ziyarete gelmeden önce O'nun odasını temizlemek veya İsa'nın kullanacağı arabayı tamir etmek veya İsa'nın iPad'inde kullanacağı bir yazılımı yazmak gibi bir şeydir. Bütün müşterilerinizin veya bütün iş arkadaşlarınızın veya patronunuzun İsa olduğunu hayal edin.

Bunu yapmak bazen zordur, çünkü bu insanlar İsa gibi davranmazlar! Ama yine de siz öyle hayal edin, ürününüzü veya hizmetinizi O'na yapar gibi yapın.

Tanrı'yı onurlandıran iş dürüst olacaktır. Petrus diyor ki, "Tanrı'dan korkun, krala saygı gösterin." (1Pe. 2:17). Bu söz, İsa'nın Matta 18. bölümde Sezar'a vergi ödemekle ilgili söylediği sözleri doğrularak, yaşadığımız topraklardaki kanunlara uymamız gerektiği anlamına gelmektedir. Yasa'nın Tekrarı 25, Tanrı'nın yanlış ölçen tartıdan tiksindiğini net bir şekilde anlatıyor. Bu demektir ki pazarda domatesi rayicinden daha aşağıda bir fiyata satamayız. Aynı şekilde patronumuzla günde 8 saat çalışmak için anlaşıp sonra da günde 1 saatimizi Facebook'ta geçiremeyiz. Eğer günde 8 saatimizi çalışmak üzere ücret alıyorsak 8 saat çalışmak zorundayız. Yaptığımız anlaşma budur. Tanrı dürüst olmayan tartıdan "hoşlanmaz" denmiyor, dürüst olmayan tartıdan "iğrenir!" deniyor. Bunlar Tanrı'yı irite eder. Bu konuyu çok ciddiye almalıyız.

Kutsal Kitap'ta para, iş ve çalışma ana temalar olmuşlardır. İsa vergi ödemekle, tarlada çalışan işçilerle, ücretlerle ve tutumlarla ilgili konularda öğretiler verdi. Pavlus kölelerden ve efendilerinden söz etti ve doğrudan Rab için çalışmaktan bahsetti. Eski Antlaşma'daki Yasa boyunca Tanrı, çalışmayla, çalışma kalitesiyle ve yoksulları korumakla ilgili kurallar koydu. Kutsal Kitap ayrıca rüşvet ve yolsuzlukla ilgili öğretiler içerdiği gibi, iyi kâhya olmak, sorumsuz kâhyaya uyarılar gibi öykülere de yer vermektedir. Bunlar Tanrı için önemli konulardır ve bizler için de önemli olmalıdırlar.

"Tanrı'yı onurlandıran iş dürüst olacaktır. Tanrı dürüst olmayan tartıdan 'hoşlanmaz' denmiyor, dürüst olmayan tartıdan 'iğrenir!' deniyor."

İlk kiliselerin döneminde yaşamış kardeşlerimiz yaşayışlarıyla dünyayı değiştirdiler. Evet, Müjde'yi vaaz ettiler ama Müjde'yi aynı zamanda yaşadılar ve Müjde için öldüler. Kendilerine zulüm edenlere itaat ettiler. Aldatabilecekken dürüst bir şekilde çalıştılar ve aslında onlar aldatıldılar. Tanrı'nın yüceliği için çalıştıklarını biliyorlardı. Bu insanların idealleri sonsuz bir rahata ve zevke kavuşmak değil, yaratılışımız gereği yaptığımız yaratıcı işlerden zevk alarak Tanrı'yla mükemmel bir esenlik ve tam bir uyum içinde bir yaşam sürmek oldu.

Kimi zaman rahatı ve zevki yücelten bir tavır içinde oluyoruz. Kimi zaman ise çileciliğe çekiliyoruz ve yoksulluğu övüyoruz. Oysa bizim çağrımız zengin veya yoksul olmak değildir. Bizim çağrımız sadık olmak ve Tanrı'nın toplumunun bir parçası olarak bize verilen armağanları kullanmaktır. Bizim çağrımız bu günaha düşmüş dünyaya ve etrafımızdaki insanların üzerine kaos yerine düzen ve sevinç, çevremizdekilere *şalom* gelmesine yardımcı olmak ve *şalom* olmaktır.

Para kazanmak iyi bir şeydir. Yasa'nın Tekrarı 8:18 der ki, bize servet toplama yeteneğini veren Tanrı'dır. Yoksullara bakma ve kilisenin işlerini yapma yeteneğimiz, eğer yoksul bir topluluk o vaziyette kalırsa sınırlı olacaktır. Tanrı'ya onur getiren hizmetler ve ürünler sağlayacak işleri başlatmaları ve şirketler kurmaları için varlığı çoğaltma yeteneği olanları teşvik etmeliyiz. Kilise önderliği hizmetindekilerin de, topluluklarındaki bu kardeşleri teşvik etmeleri gerekir.

Aynı zamanda yoksulluk utanılacak bir şey değildir. Yoksullara yardım etmemiz ve bir şekilde yoksulluğa düşmüş olanlara oradan nasıl çıkacaklarını da öğretmemiz gerekiyor. Yapabilenleri, başkaları için iş yaratmaları ve diğerlerine saygınlıkla iş vermeleri için teşvik

etmeliyiz. Yoksulluk kötü bir şeydir ama Tanrı yoksulları sever, onların saygınlık görmesinden hoşnut olur.

İşsizlik Türkiye'deki kiliselerin ciddi bir sorunudur. Bu meselenin en ciddi yanı ise bir iş bulunamamasından ziyade iş sürdürülebilirliktir, yani bir iş bulduktan sonra orada çalışmaya devam edebilme sorunudur. Kilisedeki kardeşlerimizin işi sürdürebilir hale gelmeleri için, yani bir işi nasıl iyi yapacağını bilmeleri, işe zamanında gitmeleri, tüm günü çalışarak geçirmeleri, işlerinin kalitesine değer vermeleri, işlerini dürüstçe ve İsa'ya sevgilerini yansıtır halde yapmaları gibi konularda onları donatarak yardımcı olmalıyız. Çoğu kez Hristiyan iş adamları, halkımızın nasıl çalışılacağını bilmediğinden ve imanlı olmayanların çok daha iyi iş çıkardıklarından yakınır. Bu gerçekten büyük bir utançtır ve kilisede düzeltmemiz gereken bir durumdur.

Şu halde bu makaleyi okuyan herkese şu soruyu sormak istiyorum: Çalışıyor musunuz? Nasıl çalışıyorsunuz? İnsanlar yaptığınız işi gördüklerinde ne düşünüyorlar? Çalışmalarınızın sonucu ve tavrınız İsa'yı yüceltiyor mu? İşiniz, çalışmanız kilisedekiler için nasıl bir örnek?

“Türkiye’deki kilise, toplumda işini en iyi yapan insanların bulunduğu bir yer olarak bilinseydi neler olurdu bir düşünsenize!”

Son ürettiğiniz, örneğin verdiğiniz vaaz, pişirdiğiniz yemek, yazdığınız e-posta veya tamir ettiğiniz araba, İsa'ya sunulmuş olsa bu işi kralın önüne çıkarmış olmaktan ötürü utanç mı duyurdunuz, yoksa yüzünde O'nun sıcacık gülümsemesini ve kendisine sunmakla iyi yaptığınızı görmenin sevincini mi görürdünüz?

Türkiye'deki kilise, toplumda işini en iyi yapan insanların bulunduğu bir yer olarak bilinseydi neler olurdu bir düşünsenize! Kendisine zarar verse dahi gerçeği söyleyen, sadık, patronunun sırlarını saklayabilen, kendisinden yalan söylenmesi istendiğinde “hayır” diyen insanların olduğu bir yer olarak bilinseydi... Bazıları yanlış yapmayı reddettikleri için işlerini kaybedebilirlerdi, bazıları ise büyük sorumluluklar alırlardı ve Yusuf'un hem Potifar'ın evinde hem de Firavun'un sarayında parladığı gibi parlarlardı. Bu sonuçlara Tanrı karar verecek, bizim çağrımız sadık olmaktır.

Diognetus 2. yüzyılda bir Roma krallığı görevlisine yazdığı mektupta Hristiyanların kim olduğunu anlatır. Bu mektup ilk kilisenin dünyayı değiştirme çağrısını nasıl yaşadığına ilişkin oldukça güzel bir görüş sağlamaktadır.

Diognetus'a Mektup*

İseviler başka insanlardan ülke, dil ya da gelenekler ile ayırt edilmiyorlar; anlayacağınız ne kendilerine has kentlerde yaşıyorlar, ne kendi lehçeleri var ne de garip yaşam tarzları.

Onların bu öğretisi meraklı adamların yarattıkları ya da uyarlamaları değil; ne de bazı insanların yaptığı gibi basit bir insan öğretisi yaymıyorlar.

Hem Grek hem de yabancı kentlerde yaşıyorlar, yaşam onları nereye koyduysa.

Giyim, yemek ve yaşamın diğer alanlarında yerel gelenekleri izlerler. Ama aynı zamanda bizlere kendilerine has vatandaşlıklarının harika ve gerçekten olağanüstü yanlarını gösterirler.

Doğdukları ülkelerde yaşarlar ama yabancı gibi; vatandaş olarak başkaları ile her şeyi paylaşırlar; ancak yabancılar gibi her eziyeti çekerler.

Her yabancı ülke onlar için yurtları gibidir, ve her yurt yabancı bir ülke gibi.

Herkes gibi evlenip çocuk yaparlar; ama istenmeyen bebekleri öldürmezler. Sofralarını paylaşırlar ama yataklarını değil.

Mevcut durumda "bedenedirler" ama "bedene göre" yaşamazlar.

Bu zamanı yeryüzünde geçirirler ama cennetin vatandaşıdır.

Koyulan yasalara uyarlar ve de kendi yaşamlarında yasaların ötesine giderler.

Herkesi severler ama herkesçe eziyet edilirler.

Tanınmazlar ve yargılanırlar; öldürülürler ama hayatı kazanırlar. Yoksuldurlar ama birçoğunu zengin kılarlar.

Her şeyleri eksiktir ama tüm şeylerde bolluk içindedirler.

Alçaltılırlar ama alçaltılma yoluyla yücelik kazanırlar.

İsimleri karalanır ama yine de aklanır.

Alay edilirler ama karşılığında bereketlerler. Kendilerine karşı korkunç davranışlara maruz kalırlar ama başkalarına saygıyla davranırlar.

İyilik yaptıklarında kötü insanlar diye cezalandırılırlar; ceza gördüklerinde yeni yaşam veriliyormuşçasına sevinirler.

Yahudilerce yabancılar olarak saldırı görürler, Grekler de eziyet eder; ama buna rağmen onlardan nefret edenler nefretleri için neden veremezler.

Basitçesi – can bedene ne ise, İsevilerde bu dünyaya öyle. Can beden her tarafına nasıl yayılmışsa İsevilerde dünyanın tüm kentlerine öyle yayılmıştır. Can bedenedir ama bedene ait değildir; İseviler de dünyadadır ama dünyaya ait değildirler.

Biri sizin hakkınızda böyle bir mektup yazar mıydı? Ya da sizin kiliseniz hakkında böyle derler miydi? Peki ya Türkiye'deki Protestanlar hakkında? Ya da dünyanın herhangi bir yerindeki Protestanlar hakkında bunlar yazılır mıydı? Bizim yaşamlarımız İsa'nın sevgisine tanıklık etmelidir ve birbirimize sevgimiz de Müjde'ye bir çağrı olmalıdır (Yu. 17).

Çoğunlukla bütün amacımız cennette dinlenmek ve oradaki tüm duyuşsal zevklerin tadını çıkarmakmış gibi davranıyoruz. Peki, nasıl daha iyi olabiliriz? Gözlerimizi Rabbimiz'le dolu olan sonsuzluğa dikerek nasıl yaşarız? Bugün komşumuzla nasıl ilgilenebiliriz veya yaşadığımız bu günaha düşmüş dünyadaki karmaşaya nasıl bir düzen getirebiliriz?

Sizinle ilgili veya Türkiye'deki Protestan kiliseleriyle ilgili böyle bir mektubun yazılabilmesi için ne yapmanız gerektiğini kendinize sorun. İmanımız ya çıkardığımız işte, komşularımızla ilişkilerimizde ve günlük hayatımızda yaptığımız şeylerde ortaya çıkıyorsa? Böylesi bir iman bizim söylediğimiz o muhteşem sözler nedeniyle değil, birbirimize ve çevremizdekilere gösterdiğimiz sevgiden ötürü fark edilir.

Sonnotlar

* Yazarı bilinmiyor, büyük olasılıkla 2. yy. Kaynak: *The History of Christianity: A Lion Handbook* (Colorado Springs, Colorado: Chariot Victor Publishing, 1990), s. 69. Çeviren: Zekai Tanyar.

Kutsal Kitap'a Göre İnsan ve Çevre

■ *Ken Wiest, Shannon Horn ve Rhonda Wiest*

■ *Başak İşçi*

Uluslararası arenada küresel ısınma, bitki ve hayvan türlerinin yok olması, kirlilik ve diğer çevresel sorunlarla ilgili pek çok endişeyi duyuyoruz. İmanlılar olarak bunlar bizim de endişelenmemiz gereken konular mıdır? Bizler, önümüzde bizi yüce bir sonsuzluk beklediğini anladığımız için, bir gün nasıl olsa yok olacak bu dünya için endişelenmeli miyiz?

Çevreye ilişkin yaklaşımımıza rehberlik etmesi için Yaratıcısının sözünden yararlanan ve aşağıda sıralanmış şu noktalar tespit edilmiştir:

- 1. Yaratıcı olarak Tanrı.** Tanrı, yeryüzü ve içindekiler de dahil, tüm evrenin yaratıcısı ve sürdürücüsüdür. Dünyanın ve evrenin şu anki yeri ve zamanı Tanrı'nın, tasarısını gerçekleştirmek için kullandığı ve yüceliğini gösterdiği sahnedir. Yaratılışın anlamı doğrudan yaratıcısıyla ilişkisine bağlıdır. Öyleyse Tanrı yaratılışın anlamını ve amacını belirleyendir. Tanrı dünyayı mutlak güçle, iyilikle ve bilgelikle yönetmektedir (Yar. 1 ve 2; Eyü. 38-41; Mez. 104; Kol. 1:15-20; İbr. 11:3).
- 2. İnsanın rolü.** İnsan Tanrı'nın benzeyişi olarak yaratıldı. Bizler O'nun yeryüzündeki temsilcileriyiz. İnsan doğaya, Tanrı'nın yaratılış için amaçları doğrultusunda davranırsa doğru düşünmüş ve doğru davranmış olur (Yar. 1:26-28). Tanrı insana bitkilere, hayvanlara ve dünyaya bakma, yani kâhyalık etme görevini verdi (Mez. 8). İnsanın kâhyalığı hayvanları evcilleştirmeyi de kapsıyor (Yas. 25:4; Özd. 27:23; Luk. 14:5). "Egemen olsun" ve "denetimimize alın" ifadeleri, erkek ve kadının yetki kademesindeki güçlü liderliklerini vurgulamaktadır. "Denetimine almak" ifadesi, çoğunlukla karşı çıkıştan, direnişten söz edilen yerlerde kullanılmıştır. Her iki ifade de insanın günahattan önce, denge ve düzen tutturmak için tanrısal bir güç ve bilgelik kullanarak yaratılış üzerinde kâhyalık yapmak üzere, gayret göstereceğini ifade eder. Günahattan önce de bir çaba gerekiyordu, ancak o çaba şiddet içermiyordu veya şiddet gerektirmiyordu.
- 3. İnsanın tasarlanan görevi.** Tanrı Adem ile Havva'yı "bahçeye bakması, onu işlemesi için" (Yar. 2:15) görevlendirdi. Bu görev yalnızca tehlikeden korumayı değil, bahçenin yaratılıştaki amaçlandığı gibi bir hale getirilmesini de içeriyordu ki buna "tohumdan meyve üretmek" dahildi. İnsanın kâhyalık görevinin, "yeryüzünü doldurun" bereketinin bir parçasıydı. Onların işi bahçeyle sınırlı değildi; tüm dünyayı kapsıyordu (Yar. 1:26-28).
- 4. Günahın etkisi.** Adem günah işledikten sonra tüm yaratılış lanetlendi ve amaçsızlığa teslim edildi (Rom. 8:18-25). Sonuç olarak, insanoğlu görevini tanrısal bir güç ve bilgelikle artık yerine getiremez oldu. Önceleri keyifli olan çevreyi koruma işi artık daha da zorlaştı (Yar. 3:17-19). İnsanın kâhyalık görevini layıkıyla yerine getirebilmesi için çok daha fazla çaba sarf

"Tanrı insana bitkilere, hayvanlara ve dünyaya bakma, yani kâhyalık etme görevini verdi"

etmesi gerekmektedir ve bu çaba oldukça pahalıya mal olmaktadır. Çevreyi korumak artık acı ve zorluk içermektedir. Yaratılış artık eskisi gibi insanın bakımı ve çabasıyla ürün vermeyecektir ve aynı zamanda artık Tanrı'ya olması gereken biçimde övgüler sunmayacaktır. (Mez. 148'de insanoğlu tüm doğanın Rab'be övgüler sunmasını teşvik eder.) Artık doğal yaşamda şiddet var; bir zamanlar mükemmel olan yaratılışta artık yozlaşma var. Bundan da ötesi, günahkâr insan şimdi yaratılışı istismar etmeye gönüllü hale gelmiştir. Çoğunlukla bunu ilgisizlik ve/veya şiddet arzusuyla yapmaktadır. Savaşların yaşandığı topraklarda ve hayvanlara kötü davranıldığı zamanlar bu üzücü sonucu görüyoruz.

5. Günahın hayvanlar alemine etkisi. Tufandan sonra Tanrı insana hayvan eti yeme hakkı tanıdı (Yar. 9:1-4). Böylece insanın egemenliği, hayvanların kendisinden korkmasını da kapsayarak daha da yayıldı (9:2). Günümüzde, gerek vahşi hayatta ayakta kalma mücadelesi olsun gerekse sokak hayvanlarının hayatta kalma mücadelesi olsun, hayvanlar aleminde acı çekildiğini görmek çok üzücüdür. Ancak bu da lanetin bir sonucudur.

6. Yeni yeryüzü. Tüm yeryüzü bir gün tüm bu yozlaşmadan kurtulacak (Rom. 8:20-21). Vahiy 21 bize öğretiyor ki yeryüzü ve gökyüzü yenilenecek (2Pe. 3:13; Yşa. 65:17). Kurtuluşun son aşaması evrensel kurtuluştur (Rom. 8:18 vd.).

“Dünyanın nükleer bir savaşla yok olması ya da çevresel sorunlar nedeniyle giderek yaşanırılığını kaybetmesi korkusunun ... aslında oldukça anlaşılmalıdır.”

Tanrı Yaratılış 9. bölümde yeryüzünü bir daha tufanla yargılamayacağına söz verdi. Dünyanın nükleer bir savaşla yok olması ya da çevresel sorunlar nedeniyle giderek yaşanırılığını kaybetmesi korkusunun, aslında Vahiy 6-19. bölümlerde anlatılan Tanrı'nın uluslara ve İsrail'e yönelik gelecekle ilgili yargısı göz önünde bulundurulduğunda, oldukça yersiz olduğu anlaşılabilir. Tanrı'nın gazabının görüleceği

zamana doğru yaklaşırken “esenlik ve güvenlik” olacaktır. Bu inanış ve anlayış yine de çevreye karşı duyarsız ya da zarar verici olmamızın özrü olamaz. Bu tür tutum, Tanrı'nın yaratılışına ilişkin bakış açısıyla ve insana verdiği kâhyalık göreviyle çelişmektedir. Gelecekteki evrensel yenilenme beklentisi, yaratılışın şimdiki haline ilişkin duruşumuzu belirlemelidir.

7. İnsan yaratılışa zarar veriyor. İnsan tüketerek ve yerine yenisini koymayarak, güzelliği yok ederek, hayvan ve bitki türlerini yok ederek, toprağı, havayı ve suyu kirleterek ve şeklini bozarak yaratılışa zarar vermektedir. Doğanın Tanrı vergisi bir büyüme, yeniden üretme ve kendini yenileme kapasitesi vardır (insan tarafından gerçekleştirilen veya doğal afetlerden sonra görülen kapasite). Yaratılış 1. bölümdeki yaratılış öyküsüyle ilgili olan bu dinamizm, doğanın kendini bir yere kadar yenileyebileceği düşüncesini desteklemektedir. İnsanın dünyayı kullanışı bu yenileme kapasitesini engellememelidir. Ayrıca insan yine bu kendini yenileme kapasitesine güvenerek doğaya yönelik davranışlarında duyarsız davranmamalıdır. Tüm yeryüzü Tanrı'yı yüceltmek üzere yaratılmıştır! (Eyü. 12:7-10; Mez. 96:10-13; Yşa. 43:20-21). Bizler çevreye karşı saygısızlık ettiğimizde, onu hor gördüğümüzde, aslında onu Yaratan'a karşı saygısızlık etmiş oluyoruz.

8. Doğayı koruma motivasyonumuz. Yaratılışı korumalıyız, çünkü bu Tanrı'nın bize verdiği bir görevdir. Tanrı kendi yaratılışından zevk alır (Yar. 1; Mez. 19). Pek çokları için Tanrı'nın verdiği bu görev hiçe indirgenmiştir ve tek kaygıları dünyanın geleceği olmuştur. Tanrı'nın verdiği görevi, diğer bir deyişle teolojiyi anlamak, çevreyle ilgili kaygılar bakımından çok daha güçlü, uygun ve iyi bir motivasyondur. Doğa tanrı değildir ve doğaya tanrı muamelesi

yapılmamalıdır. Çevreyle ilgili kimi düşünceler ve gruplar doğaya yönelik pagan bir bakış açısına sahiptir. Onların inanç sistemi hayvanlar ve doğayı tanrılaştırmaktadır. Bireyler çevreyle ilgili tartışmaları dikkatlice akıl süzgecinden geçirmelidir. Yine de yaratılışa saygıyla yaklaşan pagan bir grup, doğayı korumamıza yardım etkinlikleri hakkında bizi eğitebilir. Ancak maalesef bazen Hristiyanlar paganizmi ya da bazı çevrecilerin putlaştırılmalarını reddetmek ve bu tip gruplara karşı olmak adına, bilgece yapılan ve işe yarayan çevre politikalarına ve uygulamalarına düşünmeden karşı dururlar.

- 9. Doğayı sevmek başkalarını sevmeye karşı.** Doğaya duyduğumuz sevginin ve önemsemenin insana ve Tanrı'ya karşı duyulan sevgi ve önemsemeden çok daha üstün tutulmamasına dikkat etmeliyiz. Aksi halde doğayı bir put haline getirir (günah) ve o iki büyük buyruğu görmezden gelerek yaşamaya başlarız (Mat. 22:37-39).
- 10. Doğayı ve hayvanları insanın amaçları için kullanmak.** Tanrı doğayı insana yiyecek olarak ve ondan zevk alsın ve kullansın diye verdi (Yar. 2:8-17; 9:1-4; 1Ti. 4:3-5). İnsanın kâhyalık yapmak ve çevreyi yönetmek konusundaki görevi, Tanrı'nın hepimize sağladığı ortak lütfun bir parçasıdır. Bu demektir ki insan biyosferdeki ve ekosistemdeki kaynakları kendi amaçlarını gerçekleştirmek ve dünyayı yönetmek için kullanabilir. Ancak yine de spor merakı veya yalnızca materyal toplamak, çevreye veya hayvanlara zarar verdiği sürece geçerli motivasyonlar değildir. Doğal kaynakların sürdürülebilmesi ve etik kullanımı dünyayı yönetirken bize rehberlik eden bir faktör olmalıdır. Doğaya kâhyalık etmek hem zevkli (Tanrı'ya itaat ettiğimiz için) hem de zor (kötü olana karşı savaştığımız için) olabilir.

“Tanrı doğayı insana yiyecek olarak ve ondan zevk alsın ve kullansın diye verdi.”

Yaratılış 3:21, 9:3 ve 1. Samuel 17:34-37 ayetlerinde, insanın hayvanları yiyecek ve yiyecek olarak ve bir kişi veya bir yerin savunulması amacıyla kullanmasına izin verildiğini görüyoruz. Hayvanların, insanın yararı için yapılan tıbbi araştırmalarda kullanılmasına izin verilmesinin altında işte bu prensip yatmaktadır. Örneğin, domuz kalp kapakçıkları, hayvan kaynaklı insülin, tedavi uygulamaları vs. gibi insana oldukça yararlı olan, ancak hayvanlardan alınan veya onların üzerinde test edilmiş pek çok ürün ve ilaç bulunmaktadır. Yine burada da amaç “acıyı dindirmek, hastalığı iyileştirmek, hastalıkları önlemek veya işlevi artırmak için bilgi toplamak olmalıdır, merakımızı gidermek değil.”¹ Kutsal Kitap'taki merhamet, koruma ve saygı prensibine dayanarak yapılan tıbbi araştırmalar, hayvanlara acı çektirilmesini önlemeli veya en azından verilen acının en aza indirgenmesine çalışmalıdır. Bu da anestezi, güvenli barınma, beslenme, su verme ve veterinerlik hizmetlerinin kullanımı gibi şeyleri içerir. Bunun yanı sıra doku kültürü veya bilgisayar simülasyonları gibi muhtemel alternatif test yolları da kullanılmalıdır.² (Yas. 22:10; 25:4; Özd. 12:10; 27:23; Mat. 6:26).

- 11. Çevreye yaklaşım.** Toprağın, suyun ve havanın kirlenmesi çevreye yıkıcı zararlar vermektedir. Bu da insana hem fiziksel hem de ekonomik olarak zarar vermektedir. Bir imanlı, kâhyalık görevinin sorumluluğunu bilerek kaynakları yok edilmekten korumak için tüm gücünü kullanmalıdır. Yaratılışı, onun potansiyelini Tanrı'nın yaratma amaçlarına göre azami seviyeye kadar yükseltecek şekilde korumamız gerekir. Bir imanlı bireysel olarak çevreyi kirlletmekten ve kaynakları boşa harcamaktan kaçınır. Suyu, elektriği dikkatli kullanmak, araba yerine toplu taşıma araçlarını kullanmak veya yürümek, geri dönüşüme katkıda bulunmak ve birilerinin çöpünü temizlemek gibi katılımlar, her bireyin yapabileceği temel katkılardır.

12. Hayvan teolojisi. Hayvanların tümü Tanrı'nın yaratılışıdır (Yar. 1). Onlar yaratılış haftasında Tanrı tarafından iyi olarak ilan edilmiş ve bereketlenmişlerdi. Tanrı'nın yaratılışı olarak onlar da saygıyı hak ediyorlar. Bir imanlının hayvanlara tavrı, sözleri ve davranışları bu teolojik gerçeklikten yola çıkarak şekillenmelidir (Özd. 12:10; 27:23). Buna ek olarak göz önünde bulundurulması gereken bir diğer teolojik gerçeklik de günahın yaratılış üzerindeki etkisidir. Bütün hayvanlar günaha düşüşün bir sonucu olarak lanetlendiler (Yar. 3:14). Tanrı'nın yılanı

“Bir imanlı, kâhyalık görevinin sorumluluğunu bilerek kaynakları yok edilmekten korumak için tüm gücünü kullanmalıdır.”

lanetleme sözlerinde, İbranicesinde yılanın “daha çok” veya “ondan ziyade” lanetlendiği anlamı da mevcuttur, ancak Romalılar 8:18-25 “daha fazla” lanetlendiğinden söz eder. Yılan bütün evcil ve yabani hayvanlar arasında çok daha fazla lanetlenmiştir. Buna ek olarak, Romalılar 8. bölüm amaçsızlıkla lanetlenmiş olmayı vurguluyor. Bu durumda doğa (hayvanlar da dahil) şu anda Tanrı'nın yaratılış amacına uygun biçimde yaşamıyor.

Hayvanlar insanların ve ailelerin harika dostları olabilirler. Çoğunlukla insanların göstermediği sadakat ve dostluk gösterileri yaparlar. İnsanları eğlendirirler. Tanrı kesinlikle pek çok insanın yaşamına dokunmak ve zenginleştirmek için hayvanları, özellikle evcil hayvanları, terapi aracı olarak kullanıyor. Doğaya ve hayvanlara kâhyalık etmek, yok olma tehlikesi altındaki türlerin Yaratıcı'nın yaratılış amacına uygun biçimde yaşamaları için onlara uygun çevreyi sağlama konusunda bilgece davranmak olarak görülmelidir. Ancak yine de hayvanlar insanlaştırılmamalı veya onlara tapılmamalıdır. İnsanın bunu yapmaya eğilimi Romalılar 1:18-23 ayetlerinde görülür. Bu, büyük olasılıkla hayvanların görünür olmasından ve insanın arzuladığı bazı özellikleri barındırmasından kaynaklanır. Eski zamanlarda tanrıların hayvan heykellerde barındıkları düşünülmüş ve onların yanıt vermesi için manipüle edilmeleri gerektiğine inanılmıştı. Hayvanlara böylesi bir onur bahsetmek ve onlara tapınmak Tanrı'nın gazabını çeker (Rom. 1).

Hayvanların Tanrı'nın ilk, bozulmamış yaratılışın, Aden'in bir parçası oldukları düşünüldüğünde, büyük olasılıkla yeni göğün ve yeni yerin de bir parçası olacakları sonucuna varılabilir.

Bazı imanlılar evcil hayvanlarımızın yeni göğün ve yeni yerin bir parçası olma ihtimalinden söz ederler³. Kutsal Yazılarda bununla ilgili kesin bir bilgi yoktur. Hayvanların bu dünyadaki hayatının sonrasında da bir yaşamı olduğuna ilişkin herhangi bir kanıt bulunmamaktadır. Yine de, yeni yer ve yeni gökte imanlıların evcil hayvanların kaybını hissetmeyeceklerini biliyoruz (Va. 21:1-7; Yşa. 65:17).

Tanrı'nın doğada bize verdiği armağan için sevinelim ve şükredelim. Tanrı doğayı kendi yüceliğini sergilemek ve insana zevk vermesi için kullanır. Tanrı'nın yarattığı dünyaya iyi bir şekilde kâhyalık ettiğimizde bizi bereketler.

Sonnotlar

¹ Katrina A. Bramstedt, “Using Animals in Medical Research”, *College & University Dialogue: An International Journal of Faith, Thought, and Action*, < <http://dialogue.adventist.org/en/articles/15-2/bramstedt/using-animals-in-medical-research> > (2 Ocak 2016 tarihinde ulaşılmıştır.)

² A.g.e..

³ Randy Alcorn, *Heaven* (Carol Stream, Illinois: Tyndale Publishers Inc., 2004), 11. Kısım, 40. Bölüm, s.383. Josh Hunt, Josh. “Pets in Heaven” (Randy Alcorn).” *Discipleship*, 8 Ekim 2010. < <http://www.joshhunt.com/2010/10/08/pets-in-heaven-randy-alcorn/> > (2 Ocak 2016 tarihinde ulaşılmıştır). Ayrıca C.S. Lewis'in *Acı Sorunu* (İstanbul: Haberci Basın Yayım, 2009) ve *The Great Divorce* (New York: MacMillan, 1946) başlıklı eserlerinden alıntılar var.

Dört Müjde mi!

■ *Nicholas T. Batzig*

■ *Başak İşçi*

Tanrı hiçbir şeyi nedensiz yapmaz. Bizler O'nun amaçlarını tamamen veya kısmen anlamıyor olabiliriz, ancak yaptığı her şeyin sonsuz amaçla dolu olduğundan ve ilahi bir bilgelik barındırdığından emin olabiliriz. Gizli şeyler Tanrı'ya özgü olabilir, ancak açığa çıkarılanlar sonsuza dek bize ve çocuklarımıza aittir (Yas. 29:29). Açığa çıkarılanların hepsi Tanrı'nın Kutsal Yazılarda bizlere bildirdiği şeylerdir. Kutsal Kitap'taki vahyin kalbi, İsa'yla ilgili vahiydir. Tanrı'nın Kutsal Yazıları bize vermesinin asıl amacı O'nu Oğul'da ve Oğul aracılığıyla tanımamız ve Mesih'te yaşamamızdır. Kutsal Kitap'taki her kitap İsa'yla ve O'nunla ilişkimizle ilgiliyken dört Müjde, Kurtarıcı'nın beden aldığı günlere, dolayısıyla O'na yakından bakmamızı sağlar. Genç bir Hristiyanken Tanrı'nın bize neden birden çok Müjde verdiğini merak ettiğimi hatırlıyorum. Bu geçersiz bir merak ya da gereksiz bir soru değildir. Bu soruyu ele almak iyidir. Aslında ben Tanrı'nın bize neden bir yerine dört Müjde vermesinin pek çok nedeni olduğuna inanıyorum. Bunlardan üçü şöyledir:

1. Sınırsız Kurtarıcı'nın yüceliğini anlayabilmek için bir kişinin kayıtlarından daha fazlası gerekiyordu.

Büyük B.B. Warfield, ilginçtir ki, *The Westminster Teacher* adlı kitabının 1887 yılındaki basımı için yazdığı "Why Four Gospels?" (Neden Dört Müjde?) adlı kısa makalesinde bu soruya yanıt vermiştir. Güzel bir doğa sahnesini gözlemleyen ressamın ve muhteşem bir bestenin farklı bölümlerini yazan bestekârın imgelerini örnek alan Warfield şu sonuca varmıştır:

"Gizli şeyler Tanrı'ya özgü olabilir, ancak açığa çıkarılanlar sonsuza dek bize ve çocuklarımıza aittir."

Hiçbir kimse bu lütuf dağının doruğunda durup bize o dağın neye benzediğini, o dağdan çıkıp eteklerine yayılan, tarlaları sulayarak hoşnut eden bütün o nehirleri tarif edemez. Bütün görebildiğimiz olsa olsa o dağın eteklerinin en dibinde duran bir adamın bakış açısıyla sınırlı olurdu. Ancak bu bile paha biçilmez bir berekettir. Tanrı'nın Ruhü aracılığıyla ruhu aydınlanmış birinin İsa'nın belirtilerini ve eylemlerini anlayabilmesi ve yine aynı Ruh'un esinlemesiyle O'nun elinde yönlendirilen bir kişi, gördüklerini kaydedebilmesi, İsa'nın Mesih olduğuna, Tanrı'nın Oğlu olduğuna inanmamız ve bize yaşam vermesi için yeterli olurdu. Ancak Ruh'un verebileceklerinin tümü bunlar değildi. Tanrı'nın da verdiklerinin tümü de bunlardan ibaret değil. Sanki Tanrı, Ruhu'yla yönlendirdiği adamları dağın eteklerine yerleştirmiş, onlardan gördüklerini yazmalarını istemişti. Böylece biri kendi tarafından gördüklerini, diğerleri de öteki taraflarda kendi gördüklerini anlatmışlardı. Böylece parça parça ama gerçek birer bakış açısıyla mükemmel gölgeli bütüne bakabilecektik. Bu ilahi şarkıda her bir müjdecî kendi kısmını söyler ve her parça kendi içinde tamamdır; bestekâr Kutsal Ruh, bu çeşitliliğin yazarı, parçayı seslendirecek kişiye şarkıyı yerleştirmiştir; aralarındaki uyum sayesinde, kulaklarımız o muhteşem "O'nu olduğu gibi göreceğiz" şarkısının tadını almaktadır.¹

İşte bu nedenle ilk üç Müjde'ye çoğunlukla Sinoptik Müjdeler diyoruz. Sinoptik sözcüğü basit anlamıyla "aracılığıyla görmek" demektir. Önümüzdekine, Luka ve Markos merceğinin üzerine Matta merceğini koyarak odaklanmamız gerekir. Bunu yaptığımızda her bir yazarın bize farklı bir bakış açısı sunduğunu fark ederiz. Aynı anda Yuhanna müjdesinin merceğinden de bakacak olursak, İsa'yı üç boyutlu (3D) görürüz. Warfield şöyle diyor: "Bunları tam ve uygun şekilde kullanabilmemiz için her birine kendi özneliği içinde ve kendi bakış açısıyla ayrı ayrı başlamalıyız ki her birindeki aynı İsa'yı, tüm dünyanın Kurtarıcısı İsa'yı tümüyle tanıyabilelim."

2. Müjdeler farklı dinleyici gruplarına uygundur.

Çoğunlukla denir ki bu dört Müjde'nin her birinin kendine has bir lezzeti vardır. Her bir lezzet hem tarihsel hem de ruhsal olarak başka bir okuyucuya uygundur. Örneğin Matta müjdesinin Yahudileri, Luka müjdesinin Yahudi olmayanları İsa'nın Mesihliği konusunda ikna etmek için yazılmış oldukları hakkında bir görüş birliği vardır. Matta müjdesi İsa'nın İbrahim'e verilen

"Dört Müjde'nin her birinin kendine has bir lezzeti vardır. Her bir lezzet hem tarihsel hem de ruhsal olarak başka bir okuyucuya uygundur."

bütün vaatleri tamamlamaya gelen gerçek İsrail oluşuna odaklanırken, Luka müjdesi İsa'nın ikinci Adem oluşuna odaklanır. Luka müjdesindeki İsa, Adem'in yaptığı her şeyi eski haline dönüştürmek için ve Adem'in başarısız olduğu her şeyi başarmak için gelen Göksel İyileştirici'dir. Bu nedenle Matta, Yusuf aracılığıyla krallığa edinerek İsa'nın soyağacını İbrahim'e kadar dayandırır (Mat. 1). Luka ise buna ilave yaparak Adem'e dek

uzanır ve bize İsa'nın Meryem'le sonuçlanan insani soyunu verir (Luk. 3).

Pek çok kişi Markos'un İsa'yı Tanrı Oğlu ve Rab'bin hizmetkârı olarak resmettiğini söyler. Markos'taki pek çok unsur Matta ve Luka müjdesindekilerle ortak olmasına rağmen (pek çok kişi Markos'un Petrus'un Mesih'le ilgili tanıklığını yazdığına, Matta ve Luka'nın da bundan yararlandıklarına inanır) Markos'ta öyle şeyler vardır ki bunlar Markos'a özgüdür. Matta ve Luka aynı konuyu Markos'ta olduğundan daha detaylı ele aldığı için Markos'un daha az önemli olduğunu düşünme hatasına düşebiliriz. Ancak Matta ve Luka'ya sahip olduğunuz için Markos olmadan da olur diye düşünüyorsanız unutmayın, Markos'ta İsa ile ilgili çok önemli gerçekler bulunmaktadır ve onlar olmadan yaşayamazsınız (örn. Mar. 10:45).

Sinoptik Müjdelerden farklı olarak Yuhanna ise Tanrı'nın sonsuz Oğlu olarak İsa'nın içsel yaşamını gösterir. Bu da (günümüz new age ve doğu mistizmi gibi) Gnostik sapkınlıklara tutunmuş olanlara çok daha güçlü bir biçimde hitap eder. John Calvin, çok bilinen sözlerinde şöyle der:

[Sinoptik Müjdeler] Mesih'in yaşamına ve ölümüne ilişkin bol öyküsel bir anlatıma sahipken, Yuhanna Mesih'in konumunu, ölümünü ve dirilişinin gücünü açıklayan daha geniş bir doktrine yönelerek anlatır. Ancak hiçbirisi Mesih'in dünyayı kurtarmaya geldiğini, dünyanın günahlarının bedelini kendisinin ölümüyle kurban olarak ödediğini es geçmez. Kısaca Aracı'dan beklenen her şeyi gerçekleştirdiğini (Yuhanna yaptığı çalışmanın bir kısmını tarihsel detaylara ayırıyor) atlamadan anlatır. Ancak Mesih'in gücü ve gelişindeki yarar doktrini Yuhanna'da diğerlerinden çok daha net bir şekilde ifade edilmiştir. Müjdelerin hepsi de Mesih'e işaret etmek istediklerinden aynı şeye odaklanırlar, ancak Yuhanna'dan önceki müjdeler Mesih'in bedenine vurgu yaparken Yuhanna O'nun canına daha çok odaklanmıştır.²

Müjdeler, kendi dönemlerinde yaşayanlara özellikle uygun oldukları gibi, farklı ruhsal eğilimlere ve isteklere de hitap ederler. Belirtiler ve harikalar görmek isteyenler – eski Yahudiler gibi – en çok Matta’dan yararlanacaklardır. Daha çok şefkat ve şifa hakkında öğrenmek isteyenler Luka’ya bakacaklardır. Gerçek dinin özünü hızlıca yakalamak isteyenler – bir konudan diğerine hızlıca hareket edenler – Mesih’in yaşamının bir bölümünden diğerine geçişler yapan Markos’un bu “ani” hareketlerinden yararlanacaklardır. Kendilerini “ruhsal” olarak tanımlayan, doğu ve mistik dinlerle uğraşanların yüreğine ise en iyi hitap edeni Yuhanna müjdesi olacaktır.

3. Müjdeler güvenilir bir tanıklık verir.

Eğer İsa’nın dünyada hizmetine ilişkin tek kişinin kaydı olsaydı, o kayıt şüpheli görülebilirdi. Kutsal Yazılar her kelimenin doğruluğunu kanıtlamak için iki ya da üç tanığın ağzından çıkan sözler üzerine kurulur (Yas. 17:6; 19:15; Mat. 18:16,20; 1Ko. 14:29; 2Ko. 13:1; 1Ti. 5:19 ve İbr.10:28). Tanrımız müjdecilerin dört kat tanıklığı yoluyla Mesih’in yaşamı ve hizmetiyle ilgili ayrıntılar hakkında bize yeteri kadar tanık sağlamıştır. Bu önemsiz bir gözlem değildir. İsa Yahudiler tarafından -gerçekten Mesih olup olmadığı ile ilgili- sorgulandığı zaman kendisiyle ilgili dört tanıklığa dikkat çekmiştir:

Eğer kendim için ben tanıklık edersem, tanıklığım geçerli olmaz. Ama benim için tanıklık eden başka biri vardır. O’nun benim için ettiği tanıklığın geçerli olduğunu bilirim. Siz Yahya’ya adamlar gönderdiniz, o da gerçeğe tanıklık etti. İnsanın tanıklığını kabul ettiğim için değil, kurtulmanız için bunları söylüyorum. Yahya, yanan ve ışık saçan bir çıraydı. Sizler onun ışığında bir süre için coşmak istediniz. Ama benim, Yahya’nınkinden daha büyük bir tanıklığım var. Tamamlamam için Baba’nın bana verdiği işler, şu yaptığım işler, beni Baba’nın gönderdiğine tanıklık ediyor. Beni gönderen Baba da benim için tanıklık etmiştir. Siz hiçbir zaman ne O’nun sesini işittiniz ne de şeklini gördünüz. O’nun sözü sizde yaşamıyor. Çünkü O’nun gönderdiği kişiye iman etmiyorsunuz. Kutsal Yazılar’ı araştırıyorsunuz. Çünkü bunlar aracılığıyla sonsuz yaşama sahip olduğunuzu sanıyorsunuz. Bana tanıklık eden de bu yazılardır! Öyleyken siz, yaşama kavuşmak için bana gelmek istemiyorsunuz. (Yuhanna 5:31-40)

İsa’nın kim olduğuna ilişkin dört tanıktan ilki kendisiydi. İkincisi Vaftizci Yahya, üçüncüsü Baba’nın Mesih’te gösterdiği işleri ve dördüncüsü Kutsal Yazılar. Aynı şekilde Kutsal Ruh bize Matta, Markos, Luka ve Yuhanna’yı vermiştir.

Hiç şüphesiz Tanrı’nın neden bize Mesih’i anlatan dört Müjde verdiğiyle ilgili sebepler bunlardan çoktur ama bu üçü İsa’nın kendisine ve işine iman etmemiz için bize tam resmi vermeyi amaçlar ve Tanrı’nın ilahi amacını ve bilgeliğini göstermek üzere yeterlidirler. Sinoptik Müjdelerin bakış açılarını toplayıp onları Yuhanna müjdesinin teleskobunda bir araya getirdiğimizde, yücelikler içindeki İsa’yı, Tanrı Oğlu’nu, İnsanoğlu’nu, İbrahim’in oğlunu, gerçek İsrail’i, ikinci Adem’i, Rab’bin Hizmetkârı’nı ve kendi halkını kurtaran ve onları yüceliğe götüren sonsuz sözü görüyoruz. Mesih’in Müjdesi’ne dört kez tanıklıkta bulunan Üçlü Birlik Tanrı’ya övgüler olsun! **☪**

Sonnotlar

¹ Benjamin B. Warfield, *Selected Shorter Writings* (Phillipsburgh, New Jersey: P&R, 2001) s. 640-641.

² John Calvin, *Commentary on the Gospel of John*, < <http://www.ccel.org/ccel/calvin/calcom34.vi.html> > (2 Ekim 2015 tarihinde ulaşılmıştır).

Kaynak: Nicholas T. Batzig, "Four Gospels", *Feeding On Christ* <<http://feedingonchrist.com/four-gospels/>> (06.10.2015 tarihinde erişilmiştir). İzin ile kullanıldı.

Türkiye’de Protestan Kilisesi’nin Gelişmesi ve Yaşanan Olaylar

Son 55 Yıl

▣ *Behnan Konutgan*

*Behnan Konutgan’ın doktorluk tezinden bir alıntı.
e-manet dergisi için düzenlenmiştir.*

1960 ve 70’ler - Müjdelemenin Yayılması

Bazı misyon kuruluşları 1960’tan sonra Türkiye’de çalışmalar başlatmış, çağdaş müjdeleme faaliyetleri için ortam hazırlamışlardır. 1961 yılında Operation Mobilization kuruluşu adına iki genç yabancı İstanbul’a geldi. Bu iki genç, durumu incelemek, Türkçeyi, kültürü öğrenmek ve ileride yapılacak işler için yol hazırlamak amacıyla geldiler. Henüz İncil’i duymamış olanlara İncil’i duyurmak istediler. Bunun en iyi yönteminin insanlarla tanışıp bireysel müjdeleme yapmak olduğunu fark ettiler.

Gelen çağdaş misyonerler, dili ve kültürü öğrendikten sonra Türkçe Hristiyan literatürünün geliştirilmesi üzerinde odaklanmaya karar verdiler. İlk önce küçük boy kitapçıklar hazırlamaya başladılar. Daha sonra inananların ruhsal yönden gelişip büyümesi için Hristiyan teolojisine uygun kitapları İngilizceden Türkçeye çevirtip yayımladılar. Genç Hristiyanlar 63’ten sonra basılan bu kitap ve broşürleri sokak sokak, ev ev dağıtmaya başladılar.

Mektuplaşma kursu bazı broşürleri (Alfa’ya benzeyen) İngilizceden Türkçeye çevirdi. Bunlar Tanrı’nın kurtuluş planını anlatıyordu. Hristiyanlar bu kursun tanıtımını yapıyor, isteyenlere gönderiyorlardı. Ayrıca bu kursa katılanlara İncil de gönderiliyordu. On yıl içinde bu kurs sayesinde binlerce insan İncil’in kurtuluş haberini duydu. Birkaçı Hristiyan inancını benimsedi.

60’lı yıllarda gelen misyonerlerin Türkiye’de kalmaları, ikamet tezkeresi almaları zordu. Kimi misyonerler başka kuruluşlar aracılığıyla ikamet tezkeresi almaya çalışıyor ama devlet buna da zorluk çıkarıyordu.

Türkiye’de Cumhuriyet’in kurucu ideolojisi olağanüstü dar bir vatandaşlık tanımı yapmıştır. Bu tanıma sığmayan herkesi dışlamak, düşman ilan etmek, kuşkulu ilan etmek, onlara bilinçli ve bilinçsiz sürekli olarak hakaret etmek gibi bir tavır içinde olmuşlardır.¹ Kamu sektöründe çalışanların ve özellikle asker ve polislerde bu bakış açısı çok güçlüdür. Çok inarak, "Vatanımız düşmanlarla çevrili, her an bir düşman saldırısı altındayız ve bizim gibi olmayan,

Cumhuriyet’in üniformasını giymeyen herkes potansiyel düşmandır” bakış açısına sahiptir.² Bu bakış açısı 2000’li yıllarda azalmıştır. Türkiye’nin yerli gayrimüslimlerine karşı örgütlü ve yaygın düşmanlık ciddi bir şekilde azalmıştır.

1960’larda İstanbul’da Aynalıçeşme ve Gedikpaşa’daki kiliselerde Ermenice, Eminönü’nde İmmanuel Bible House Kilisesi’nde Türkçe ibadet eden Protestan gruplar vardı. Bunların dışında evlerde toplanan ve müjdelemeye, kitap dağıtmaya odaklanan bir kesim inanlılar da vardı. Bunlar Feriköy’de bir evde sürekli bir araya geliyor, dua ediyor ve çıkıp sokak sokak dolaşıp müjdeliyorlardı. Bu grup büyüyünce artık evlere sığamaz oldu. Bir müddet sonra St. Antuan Kilisesi’nde, daha sonra Beyoğlu Odakule yanında bulunan Ermeni Katolik Kilisesi’nde, İsveç Konsoloslugu’nun bahçesindeki kilisede toplandılar. Topluluk gitgide büyüyordu. Bu grup yazları kamplar düzenliyordu. Türkiye’nin her yanında bulunan imanlılar bu kamplara katılıyordu. Artık Türkiye’nin farklı yerlerinden gelen, Müslümanlıktan Hristiyan olmuş birçok kişiyi görmek mümkün oluyordu.

İmanlıların ruhsal beslenmeleri için kitaplar İngilizceden çevrilip yayımlanıyordu. John Stott’un yazdığı *Temel Hristiyanlık*, David Wilkerson’un *Eroin Kurbanları*, Joni Eareckson’un *Joni*, Walter Trobisch’in *Seninle Evlendim* adlı kitapları basıldı. Thomas Cosmades adındaki

“Bu yıllarda Türkiye’deki Protestan imanlıların büyük çoğunluğunu Ermeniler, Süryaniler ve Rumlar oluşturmaktaydı.”

vaiz birçok broşür yazıyor ve bunlar sokak sokak, ev ev dağıtılıyordu. Ayrıca 70’li yıllarda İstanbul’da her ay hazırlanan *Sevgi Yolu* dergisi uzun yıllar Türkiye’deki birçok Hristiyan’a gönderilmişti. Bu yıllarda Türkiye’deki Protestan imanlıların büyük çoğunluğunu Ermeniler, Süryaniler ve Rumlar oluşturmaktaydı.³

Güneydoğu’dan Mardin, Diyarbakır bölgesinden İstanbul’a göç eden ailelerin bazıları bu Protestan gruplarına katılıyor ve gün geçtikçe topluluk büyüyordu. 70’lerin sonu ile 80’li yılların başında, tahminen çoğu Ermeni olmak üzere 1000 civarında Protestan vardı. Operation World kitabına göre 70’lerin sonunda Türkiye’deki imanlı Türk sayısı 50 kişiydi⁴. Bu ara İzmir’de ve 80’lerin ortasında Ankara’da Müslüman kökenli küçük kiliseler oluşmaya başladı. Ankara’daki grup önce evlerde, daha sonra Alman okulunda toplanmaya başladı. Türkçe ibadet eden bu Protestanlar çeşitli uluslardan oluşan bir kilise grubuydu.

1975-1980’lerde yaz aylarında düzenlenen kamplara 300’e yakın kişi katılıyordu. Kilise ortamı olmayan yerlerden gelenler için bu kamplar son derece yararlıydı. Yeni katılanlar birlikte ibadet etmenin, duanın önemini anlıyor, verilen vaazlardan ve Kutsal Kitap çalışmalarından zevk alıyor, ruhsal gıda alıyorlardı.

1980-2000’li Yıllar – Baskılar

1980-2000’li yıllar Hristiyanlar ve özellikle Protestanlar için zor yıllardı. Protestanlara yönelik baskı, tehdit ve saldırılarda artış görülmekteydi.

Adana’da ikamet eden David Goodman adındaki Hristiyan, inancından ötürü tehdit ediliyordu. Bir gün evine gidip onun kafasına silah sıktılar. David Goodman 2 Haziran 1979’da şehit edildi. Cenaze töreni Adana’da yapıldı, birçok Türk Müslüman arkadaşı ve komşuları cenaze törenine katıldı. Mezar taşına, “Mesih İsa’nın takipçisi” ve “Siz güçlü olun, cesaretinizi

ytirmeyin, yaptıklarınızın karşılığını alacaksınız” diye yazıldı.⁵ David şehit edildikten iki ay sonra bir oğlu oldu ve adını “ZAFER” koydular.

80’li yıllarda Genelkurmay’dan kaynaklanan veya doğrudan doğruya askerden kaynaklanan antimisyoner, anti-Hristiyan bir örgütlenme vardı Türkiye’de. Hristiyan birimine bakan görevlilerden, “Aman, bu misyoner diye tanımlanan gruplar izlensin, kontrol edilsin” gibi görüşler ve baskılar vardı. Bu aslında tamamen yasadışıdır. Türkiye Cumhuriyeti kanunlarına göre misyonerlik tamamen serbesttir. Anayasamızca da teminat altına alınmıştır.⁶

1984’te bir gün Karaköy’deki postaneye uğrayıp mektup atmıştım. İki sivil polis kimliğini gösterip bir odaya aldılar beni. Mektupları açıp okudular. Mektuplarda, “İsa”dan söz edildiğini ve “İncil’den ayetler”i görünce polis ekibine telefon edip “Bir Ermeni militan yakaladık, gelin götürün” dediler. Bu olay benim Karaköy Polis Karakolu’nda bir hafta kalmama neden oldu. Araştırmalar sonucunda hakkımda yazılan rapor bir hayli kabarık olduğundan beni Selimiye Kışlası’na havale ettiler. Orada dört kat yer altında ışıksız bir hücreye bıraktılar. İki hafta sonra askeri savcılığa ellerim kelepçeli olarak götürüldüm. Büyükçe bir odada on kişi kadar askeri savcının önünde kendimi buldum. Savcı,

“Her bir Hristiyan, hükümetine itaat etmek ve vergisini ödemekle sorumludur.”

“Sen de mi Türkiye Cumhuriyeti sistemini İncil’e göre değiştirmek istiyorsun? Amacın ne?” diye sorunca şöyle yanıtladım: “Benim devletle, sistemle bir sorunum yok. Bir Türk vatandaşı olarak Hristiyanım ve İsa Mesih’in öğretilerini uyguluyorum. O, ‘Sezar’ın hakkını Sezar’a Tanrı’nın hakkını Tanrı’ya verin’ dedi.⁷ Bu ayete göre her bir Hristiyan, hükümetine itaat etmek ve vergisini ödemekle sorumludur. Yöneticilerden ne kötü bir şekilde söz etmelidir ne de hükümeti devirmeye çalışmalıdır. Yetkili olanlar için dua etmelidir. Ayrıca, ‘Herkes, baştaki yönetime bağlı olsun. Herkese hakkını verin: Vergi hakkı olana vergi, gümrük hakkı olana gümrük, saygı hakkı olana saygı, onur hakkı olana onur verin’⁸ diye de yazar. Her düzenli toplumda bir yetki ve bu yetkiye boyun eğmek söz konusu olmalıdır. Her yönetim yönetimsizlikten iyidir. Aynı zamanda her bir Hristiyan üst yöneticilere itaat etmekle kalmamalı, onlar için ‘dilekler, dualar, yakarışlar ve şükürler de sunmalıdır.’”⁹

Konuşmamı bitirince başsavcı bana bakarak şöyle dedi: “Arkadaş, T.C. yasalarına göre sana verecek bir ceza yok. Ama dikkat et! Türk polisi yasaları bilmez, seni harcar.”

1980’lerde Türkiye’deki imanlılar bir ara “Mesih inanlısı” kavramını benimsediler ve bir süre kullanıldı. “Hristiyan” sözü bu ülkede yanlış anlaşıldığı için kullanılmamasının daha iyi olabileceği düşünüldü. Ancak bu isim fazla tutulmadı. Mesih inanlısı kavramı emniyeti harekete geçirdi. Bunun altında örgüt arandı, Hristiyanlara baskı uygulandı, haklarında rapor tutulup mahkemelere sevk edildiler.

Bu dönemde birçok misyoner ve yerli Hristiyan halk tarafından tehdit ediliyor, kimi zaman dövülüyor ve polise ihbar ediliyordu. Polis devletin hizmetçisi olduğunun farkında olmadan ve yasaları tanımadan ihbar edilen Hristiyanları nezarete alıyor, sorguluyor ve yalan dolan raporlar hazırlayıp mahkemelere sevk ediyordu. Ama bugüne dek hiçbir Hristiyan inancından ötürü ya da yaptığı misyonerlik faaliyetlerinden ötürü ceza almadı.

Kabartılan nefret, misyonerlik faaliyetleri aleyhine propaganda, dış devletlerin oyunu gibi iddialar sürekli tekrarlanıyor, bazı basın yayın organlarının da buna negatif katkısıyla ve daha

önemlisi bazı derin odaklar kaos ortamını beslemek bahanesiyle genç yaşta çocukları şiddet hareketlerine yönlendiriyor, din ve vicdan özgürlüğü ihlal ediliyordu.¹⁰

Televizyonlarda anormal şekilde anti-Hristiyanlık propagandası yapılıyordu. Misyonerler Anadolu’da cirit atıyor, vatan ve din elden gidiyor gibi söylemler Hristiyanlara karşı bir düşman algısı oluşturuyordu. Prof. Dr. Zekeriya Beyaz, televizyonlarda bağırıyor, haykırıyor ve sanki bir cihat edasıyla misyonerlere karşı duruyordu. Bazı yerel gazeteler, işini gücünü bırakıp her gün misyonerlere karşı yazılar yazıyor ve onların hile ve entrikalarından söz ediyordu. Daha da ileri giderek bazı yüksek makamlarda oturan kişiler bile “Hristiyanlar İncil’in arasına dolar koyup dağıtıyor” diyorlardı. O yıllarda sanki ülkemizin üzerini koyu karanlık yalan bulutları kaplamıştı. Hükümetten bunlara karşı gelen çıkmıyordu. Tüm bunlara ek olarak “korsan kilise açıyorlar” söylemleri dolaşmaya başladı.

Protestanlar, yetkililerden sürekli kilise için arsa ya da uygun bir yer istediler ama ilgilenen olmadı. En yetkili ağızlarından, Genelkurmay Başkanı’ndan, “Bunlar güvenliğimize tehdittir” suçlaması geldi. 2001’deki güvenlik toplantısında, Türkiye için üç tehditten birinin “misyonerlik” olduğu dile getirildi. Tüm bu söylemler ve nefret duyguları halkı doldurdu. Her bir Hristiyan potansiyel hain ve suçlu olarak halka sunuldu: “Misyonerler Trabzon yöresinde Pontus devletini kuruyor!”, “Güneydoğu misyoner kaynıyor!”, “Patrikhane fesat yuvası...”, “Jandarma komutanını (...) misyonerlik faaliyetlerinin ülke güvenliği için ciddi tehlike olduğunu ve olaya el koyduklarını açıkladı.”

“İnsanlar yalan söylemekten ve birilerini karalamaktan haz duyuyordu sanki. Bunun başkalarına ne denli zarar vereceğini düşünmediler.”

İnsanlar yalan söylemekten ve birilerini karalamaktan haz duyuyordu sanki. Bunun başkalarına ne denli zarar vereceğini düşünmediler.

Trabzon’da Rahip Santoro, 5 Şubat 2006 tarihinde kilisede ayin sırasında uğradığı silahlı saldırı sonucu öldürüldü. Polisin araştırması sonucunda yakalanan O.A. o sırada 16 yaşındaydı.

19 Ocak 2007 tarihinde Agos gazetesi yayın yönetmeni Hrant Dink, İstanbul Şişli’deki bürosunun önünde uğradığı suikast sonucu yaşamını yitirdi. Cinayetten bir gün sonra Samsun otogarında yakalanan ve tetikçi olduğu iddia edilen O.S. 17 yaşındaydı.

Malatya’da Zirve Yayınevi’nde çalışanlar İncil dağıtıyor diye hunharca öldürüldüler. Yakalanan zanlılardan bir kısmı da çok gençti. Sanıklar halen Malatya Ağır Ceza Mahkemesi’nde yargılanıyorlar.

Din Özgürlüğü Suiistimali

Malatya’da Zirve Yayınevi’nde çalışan üç Hristiyan’a karşı işlenen cinayetten sonra, yaşamını yitiren Türk Uğur Yüksel’e Hristiyan defin töreni yaptırılmamış, İslami Alevi geleneğine göre defnedilmiştir. Yaşamını yitiren diğer Türk olan Necati Aydın, İzmir’de bulunan bir Protestan kilisesinin bahçesinde defnedilmiştir. Malatya valisi, yaşamını yitiren Alman vatandaşın Malatya’da defnedilmesi konusunda başlangıçta tereddütlerini ifade etmiş, Alman maktulün eşine hiçbir Hristiyan’ın Türk topraklarına defnedilmemesi gerektiğini söylemiştir. Ancak Alman hükümeti ile Türk hükümeti yetkilileri arasındaki müzakerelerden sonra, maktul Malatya’da bulunan bir Ermeni mezarlığına defnedilmiştir.¹¹

Hristiyanların dini propaganda yapması Anayasal bir hak ve yasalarca suç olmamasına rağmen, toplumsal olarak kabul edilmemekle birlikte, bazen de tehlikeli olmaktadır. Çeşitli gazeteler ve televizyonlar, düzenli olarak Hristiyan karşıtı yayınlara yer vermiş, bazı belediyeler de misyonerlik karşıtı yayınlar dağıtmıştır. Diyanet İşleri’nden sorumlu Devlet Bakanı Mehmet Aydın gibi hükümet bakanları misyonerleri “bölücü ve yıkıcı” olarak tanımlamıştır.

Ekim 2006’da bir savcı, Hristiyanlığa geçerek dinlerini değiştiren iki kişiyi 301. maddeyi (Türklüğe hakaret) ihlal etmek, İslam’a karşı kışkırtmak ve bir İncil yazışma kursu için özel vatandaşlar hakkında veri biriktirmekle suçlayarak, bu şahıslara karşı dava açmıştır. Suçlu buldukları takdirde şahıslar 6 ay ile 3 yıl arası hapis cezasına çarptırılacaklardı. Davalıların Silivri’de ilkokul ve lise öğrencilerine yanaşarak onları Hristiyanlığa geçmeye teşvik ettiklerinin bildirilmesi üzerine, polis bu kişilerden birinin evini aramış, sonra bürolarına giderek iki bilgisayarla birlikte, kitaplara ve yazılara el koymuştur. Üç davacı, Hristiyanların İslam’ı “ilkel ve yapay bir din” olarak tanımladığını ve Türkleri de “lanetlenmiş insanlar” olarak tarif ettiklerini iddia etmişlerdir. Sanıklar tüm suçlamaları reddetmiştir.¹²

Türkiye Protestan Kiliseler Birliği’nin (TeK) Kuruluşu

Türkiye’nin birçok yerinde kiliseler kuruluyor, imanlılar çoğalıyordu. Misyonerler, 80’lerde sayılarının artması nedeniyle bazı kiliselerin yönetimlerini yerli imanlılara devretmeye başladılar. Müslüman kökenli Protestanların çoğalmasıyla bir milli Türk Protestan kilise kurma ihtiyacı hissettilerse de, milli bir kilise kurmak amacıyla bu isimde bir kilise kurulmadı. Kilise her kökenden tövbe eden kişilerden oluşur. Kiliseler arasındaki iletişimi, sevgi ve saygıdan kaynaklanan bir birlik ve işbirliği ortamını sağlamak için imanlılar sık sık bir araya geliyor, birbirlerini teşvik ediyorlardı.

“Kilise her kökenden tövbe eden kişilerden oluşur.”

Bu bir araya gelmelerde bir fikir ortaya çıktı ve 19 Ocak 1990 tarihinde “Türkiye Protestan Kiliseler Birliği” (TeK) adında bir dayanışma kurulu oluşturuldu.

Dayanışma kurulunun amacı:

- Kiliseler arasında sevgi ve saygıdan kaynaklanan bir birlik ve işbirliği ortamını sağlamak.
- Türkiye Protestan Kiliselerinin ortak yararları için anlaştıkları faaliyetlere etkin bir araç olmak.
- Üye olan kiliselerin temsil edilme haklarını korumak.
- Üye olan kiliseleri devletimiz önünde ve üye kiliseler tarafından gerekli görülen her platformda temsil etmek ve onların sözcüsü olmak.
- Protestan Kiliselerinin T.C. yasaları önündeki hukuksal konumlarını izlemek ve saptamak.
- Türkiye Protestan Kiliselerinin dünyadaki kiliseler arasında yerini almasına ve benzer amaçlar güden oluşumlara katkıda bulunabilmesine yardımcı olmak. Gerektiğinde bu alanda karşılıklı olarak temsil görevini üstlenmek.

Ayrıca Türkiye Protestan Kiliseler Birliği Temsilciler Kurulu (TeK) ortak bir inanç bildirgesi hazırladı.

İsa Mesih cesaret veren, ezilenleri kaldıran, hor görülenleri onurlandıran önderdir. Yüreği kırık olan, baskı altında ezilen kişiyi cesaretlendirip kuvvetlendirir. Küçük bir iman kıvılcımını bile alevle döndürmek için yelpazeleyecektir.

Kilisenin temeli İsa Mesih’tir, O’nun öğretileridir. “Ölüm diyarının kapıları”, yani “ölümün güçleri”, Mesih’e ait kişileri ve O’nun krallığını yenemeyecektir. Kilise, yani Tanrı’nın halkı zaferdendir. Yıllardır bu ülkede ekilen İncil tohumu yeşerdi, başak verdi. Bütün zorluklara ve baskılara rağmen kilise büyüdü, gelişti. Sayıca da gün geçtikçe çoğalmaktadır. Ayrıca kilise halkı gün geçtikçe imanda büyümektedir, topluma tuz ve ışık olma görevini sadakatle sürdürmektedir.

Sonnotlar

¹ Sevan Nişanyan, *Türkiye’de Dini Ayrımcılık Raporu* (İstanbul: Mazlumder, 2010), s.448

² A.g.e., s.448

³ Bruce Farnham, *My Big Father* (Paternoster Press, 1992), s.101

⁴ Philip Johnstone, “Data on Turkey”, *Operation World*, (Carlisle, UK: Send the Light Publishers, 1978).

⁵ 2Ta. 15:7

⁶ *Türkiye’de Dini Ayrımcılık Raporu*, s.450-451

⁷ Mat. 20:21

⁸ Rom. 13:1-7

⁹ 1Ti. 2:1-2

¹⁰ *Türkiye’de Dini Ayrımcılık Raporu*, s.434-440

¹¹ A.g.e., s.439

¹² U.S. Department of State, *2007 Report on International Religious Freedom*, 14 Eylül 2007’de yayımlanmıştır < <http://www.state.gov/j/drl/rls/irf/2007/90204.htm> > (2 Ocak 2016 tarihinde ulaşıldı).

“Yeni Antlaşma açıkça belirtmiştir, Mesih için hizmet edenler hizmetlerinden dolayı acı çekecekler. Yorgunluk, stres ve gerginlik belki de Tanrı’nın bizi çağırdığı çarmıhtır. Pavlus duygusal gerginlik de dahil olmak üzere hizmetinin ona getirdiği fiziksel zorluklardan (Gal. 4:19; 2Ko. 11:28); öfke (2Ko. 11:29), uykusuz geceler ve açlık (2Ko. 6:5), sıkıntı ve şaşkınlık (2Ko. 4:8) ve uğraşp didinmek, yoruluncaya kadar çalışmaktan söz eder (Kol. 1:29).”

Ajith Fernando

“To Serve is to Suffer”, *Christianity Today* (Carol Stream, Illinois) Cilt 54, No. 8, 20 Temmuz 2010

Genç Olmak Var Ya...

■ *Jerry Mattix*

Cocukken genç olmaya hep can atardım. Her nedense gençlerin etkinlikleri çok eğlenceli gözüküyordu. O yüzden bir an evvel büyüüp gençlik grubuna katılmak için gün sayıyordum. Nihayet bir gün gençlik kampına katılabildim; sanki cenneteydim. Artık özgürlüğe ermiştim... Ne var ki kısa bir süre içinde gençlik çağının mayın dolu koca bir tarla olduğunu fark ettim. Bir yandan kızlar büyülüyor, hormonlar da deliriyor, öbür yandan sigara, alkol ve uyuşturucu gibi şeyler çağırıyor ve daha neler neler.

Genç olmak var ya, harika bir şey ama çok da tehlikeli bir dönem. En kötüsü henüz ergenlik çağına ermiş bir delikanlının bütün bu kaosun içinde hayatının en büyük kararlarını veriyor olması. Ben de birçok yanlış yaptım ama çok şükür ki çok derine inmeden Rab beni çaktı kurtardı. Bunda kilisenin olgun kardeşlerinin payı çok büyüktü. Bu yüzden genç kardeşlerimi bu tuzaklardan kurtarmak için çabalamak istedim. Ama kolay değil. Yeni özgürlüğe kavuşmuş gençlerimize ulaşmak hem büyük hikmet hem de inanılmaz sabır ister. Aynı zamanda onların bu çağın mayın tarlasını zararsız bir şekilde atlatıp sağlıklı bir hayata devam etmelerini görmek kadar güzel bir şey yoktur.

I. Kilise gençlerle neden ilgilenmeli?

Kilisenin özellikle gençlere ulaşmak konusunda öncüllük yapması gerektiğine inanırım. Neden? Çünkü Mesih'in topluluğu Tanrı'nın ev halkıdır (1Ti. 3:14-15). Tanrı'nın ailesinde sadece büyükler değil, gençler de önemli bir rol oynuyor. O yüzden ki Elçi Pavlus henüz genç olan Timoteos'a şu sözleri

“Tanrı'nın ailesinde sadece büyükler değil, gençler de önemli bir rol oynuyor.”

yazar: 'Gençsin diye kimse seni küçümsemesin. Konuşmada, davranışta, sevgide, imanda, paklıkta imanlılara örnek ol (1Ti. 4:12).' Maalesef toplum konu gençlere gelince onlardan pek bir şey beklemiyor. 'Kanı kaynayan genç işte, ne yapsın' diyerek onlara bahane uyduruyor. Ama Rab gençleri bu şekilde küçümsemiyor. Genç imanlıları da kutsal kriterlerine tabi tutuyor. Titus'a yazan Pavlus, genç kadın ve erkekleri sağduyulu, temiz bir tanıklık sergilemeleri için özendirilmesi gerektiğini yazar (Tit. 2:4-6). Kısacası Rab için kutsal ailesinin her ferdi ne kadar önemliyse bizim için de önemli olmalı.

Bu bağlamda özellikle gençlerle ilgilenmek çok önemlidir. Kiliselerimizde çoğunlukla çocuklara yönelik çok etkili programlarımız var. Onlar için harika etkinlikler ve kamplar düzenleriz. Ama her nedense on beş yaşlarına geldiklerinde bocalıyorlar. Yani en tehlikeli döneme geldiklerinde resmen boşa kalıyorlar. Neden? Bir yandan, ergenlik çağına gelen biriyle ilgilenmek gerçekten çok zordur. Vücutları değişiyor, duyguları karışıyor, dünya cezbediyor, kendilerini bir şey sanıyorlar ve benzeri daha birçok gelişme yaşıyorlar. Öbür yandan, çoğumuz hâlâ eski kampların ve etkinliklerin onlara yeteceğini sanıyoruz. İşte burada yanılıyorz. Ergenlik çağına giren kardeşlerimiz bu geçiş sürecinde hiç olmadığı kadar çok

özel bir ilgiye muhtaçlar. Tabii özgürlüğü yeni keşfeden gençlerimiz bunun farkında değil ve bazen bizi itebilirler. Ama bu noktada onlardan vazgeçip onları gençliğin acımasız kaderine terk etmek yerine, onlarla anlamlı bir iletişim kurmak için özel bir çaba sarf etmemiz gerek.

II. Kilise gençlerle nasıl ilgilenmeli?

Gençlik çağına girmiş kardeşlerimize ulaşmak için öncelikle bizim onlara karşı bakışımızın değişmesi gerek. Onlara artık çocuk gözüyle bakamayız. Eskiden belki basit komutlarımıza olumlu karşılık verirdi ama belirli bir yaştan sonra buyurdularımızın mantığını aramaya başladılar. Başta bu bizi şaşırtabilir; oysaki sevindirmeli, çünkü çocuk olgunlaşıyor demek.

“Gençlik çağına girmiş kardeşlerimize ulaşmak için öncelikle bizim onlara karşı bakışımızın değişmesi gerek.”

Kendi kendine düşünüp karar vermesi gayet doğal ve gerekli. Sonuçta çocuk yetiştirirken amacımız çocuğun bir gün olgunluğa erişmesi değil mi? İlk yıllarda Rab'bin ilkelerini öğretiriz ama ergenlik çağına gelince artık kendi iradeleriyle bunu uygulamaları gerekir. Bu geçiş süreci içinde bizim rolümüz değişir. Artık patron ve öğretmen değiliz,

bundan sonra rehber ve danışmanız. Genç ona bu şekilde yaklaştığımızı hissederse bize daha çok güvenir ve yardımımıza başvurur.

Kilise bağlamında “Pazar Okulu” genellikle on dört yaşlarında sona eriyor ve gençlerin büyüklerin toplantılarına katılmaları bekleniyor. Fakat birden “katı yemeklere” başlayan gençlerin bundan pek tat almaları beklenemez. Bu süre zarfında çoğu zaman kilisenin bir köşesinde oturur, dinler gibi yaparlar ama akılları başka bir yerdedir. Aslında kilisenin özellikle bu zorlu süreçte onlara sağlıklı bir düzen kurması gerekir. Yıldan yıla gençlik kampına ya da konferansa katılmaları kesinlikle yeterli olmayacak. Çünkü bu zorlu süreçte, genç ne kadar kendi içine kapanırsa ya da dışa verirse, esas çok büyük desteğe muhtaçtır.

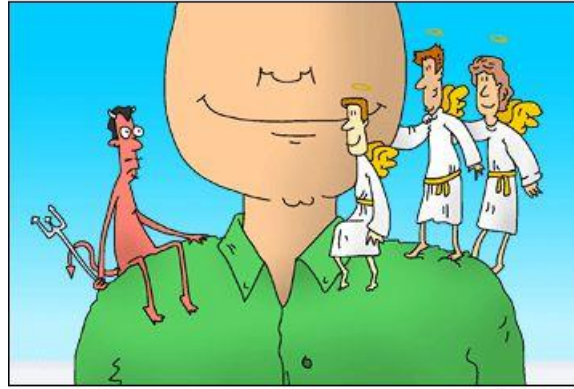
Gencin en büyük ihtiyaçlarından biri kendini bir yere, bir gruba ait hissetmektir. Yani hepimiz gibi sevildiğini bilmek ister. Bunda kilise topluluğuna büyük görev düşüyor. Kilisenin gençlerle ilgilenmesi için birini görevlendirmesi çok yararlıdır. Genç bir çift olsa daha iyidir. Gençlerle vakit geçirmek çok önemlidir. Geziler olsun, yemekler olsun, oyunlar olsun, onlarla kaynaşmak için bunlar çok etkili birer araç olabilir. Ancak gençlik grubu sadece bundan ibaretse ilişkiler pek derine inemeyecek ve gençler hep eğlence peşinde koşacaklar. Gençlik grubunda düzen ve yetki çok önemlidir. Bunlar Rab'bin sözünden gelir. Bazısı gençleri sıkılmamak için pek Kutsal Kitap'ı öğretmek istemez. Ancak bizim tecrübemize göre gençlere interaktif ve yaratıcı bir şekilde öğreti verildiğine, bunları çok büyük bir iştahla karşılarlar. Düz vaaz vermek yerine bazen küçük gruplara bölünüp ilgili konular ya da ayetler tartışılabilir ve sonra fikirlerini paylaşmalarına fırsat verilebilir. Bu şekilde sosyal kabiliyetlerini de geliştirebilirler. Yine de bu ortamlarda dikkatlerini Rab'bin sözüne çekmek çok önemli. Sonuçta insanların fikirlerinden ziyade esas önemli olan Tanrı'nın gerçekleridir. Yine de bunları birlikte konuşmak ve keşfetmek oldukça etkili olabilir.

Gençler için birlikte olmak, gruba ait hissetmek her şeyden daha önemlidir. Bu yüzden gençlik grubunda aile olgusunu yaratmak çok önemlidir. Grupta kendilerini güvende hissetmelerini sağlamak gerek. Tabii aile demek sadece sevgi demek değil, terbiye de var. Gruptan biri diğerlerine kötü örnek oluyorsa ya da zarar veriyorsa engel olmak lazımdır. Gerekirse kişiyi uzaklaştırmak lazımdır. Yoksa az bir mayanın tüm hamuru kabartması gibi, az

bir günah tüm gruba yayılıp her birinin bozulmasına yol açabilir. Tabii gençlik önderinin gençler arasında olup biten her şeyden haberdar olması imkânsız. Yanlış bir şey varsa genellikle en son duyan gençlik önderidir. Bunu önlemek için her bir gençle düzenli olarak oturup konuşması gerekli. Bu özel ilişki çok değerlidir. Erkek erkeklerle, kadın kızlarla özel bir şekilde ilgilenmeli ve onlara yol göstermeli.

Son yıllarda kiliseler arası Gençlik Hizmeti (KGH) adı altında ortak bir hizmet sürmektedir. Türkiye genelinde hizmet eden gençlik önderleri düzenli bir şekilde bir araya gelip birbirlerine destek veriyor. Ayrıca ortak bazı etkinlikler de düzenlemekteler. Periyodik olarak yeni gençlik önderlerini donatmak üzere seminerler düzenlenir. Üç yılda bir "Yüz Yüze" adında ulusal bir gençlik kampı yapılması da planlıyor. Bu hizmetten yararlanmak isteyenler web sayfasından irtibat kurabilir: <http://www.kilisegenclikhizmeti.com>

Özetlemek gerekirse, kilise topluluğu gençlerini göz ardı etmek gibi bir lükse sahip değildir. "Çocuklarımız geleceğimizdir" deriz. Maalesef çoğu zaman ergenliğe kadar iyi gideriz, sonra gençlik ateşini görünce korkup kaçırız. Ancak başlattığı işi son güne kadar sürdüren ve bitiren Rabbimiz gibi biz de O'nun sağladığı hikmet ve anlayışla gençlerimizi olgunluğa kadar taşımamız. Her kilisede gençlerle özel olarak ilgilenen bir hizmet olmalı. Bu hizmetin kalbi Rab'bin Sözü olduğu gibi, omurgası her biriyle kurulan özel ilişkidir. Ancak o zaman "bütün beden her eklem yardımıyla kenetlenip kaynaşmış olarak her üyesinin düzenli işleyişiyle büyüyüp sevgide gelişir." (Ef. 4:16) **E**

02.02.2015

Telif Hakları © Gospel Communications International, Inc - www.reverendfun.com

"Kilise önderinin iki sesi olmalıdır: Biri koyunlarını çağırmak için, öbürü haydutları ve kurtları kovmak. Kutsal Yazılar her iki ses için önderi donatır."

John Calvin

Büyük İhmal

İsa'nın Öğrencisi Olmakla İlgili Temel Öğretilerini Yeniden Edinmek

▣ Rhonda Wiest

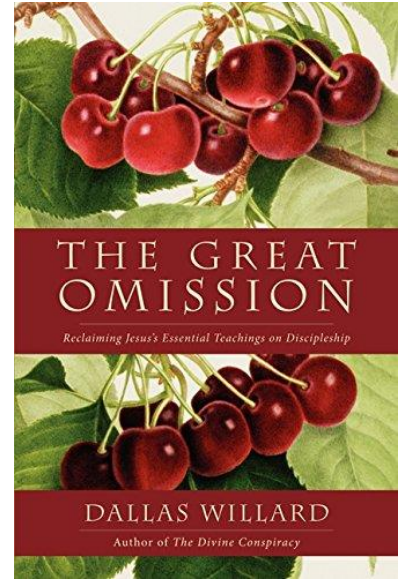
▣ Başak İşçi

The Great Omission: Reclaiming Jesus's Essential Teachings on Discipleship

Dallas Willard

(San Francisco: HarperSanFrancisco, 2006)

SİLAS'ın Türkiye için hazırladığı anekdotal (sistematik olmayan) istatistiklere göre, Müslüman bir geçmişten gelen ve Mesih'e iman ettiğini söyleyen vatandaşlardan yalnızca yüzde 25'i uzun süre kilisede aktif olarak kalıyor. Vaftiz ise uzun dönem süreklilik için çok daha belirgin bir gösterge oluyor. Vaftizli imanlıların yüzde ellisinden fazlası bir kilisenin parçası olmaya devam ediyor.¹ Mesih'i izlemekten vazgeçmek İsa'nın yaşadığı dönemlerde dahi bilinen bir şeydi. İsa'yı büyük bir istek ve hevesle takip eden pek çok kişi daha sonra O'nu terk etti (bkz. Yuhanna 6:66). Açıktır ki iman ettiğini iddia edenlerin bazıları Mesih'e iman etmek ne anlama geldiğini bilmiyorlar.

Dallas Willard kurtulmamış olanlara ilan ettiğimiz mesajın eksiksiz olduğundan emin olmamız gerektiğini söylüyor. Yalnızca günahattan kurtuluşla ilgili bir müjdeye sahip olamayız; Mesih'in bizim için şimdi ve burada istediği şeyi, yani O'nun için yaşanan yeni bir yaşamı içeren bir Müjde'ye sahip olmak zorundayız. Eğer Müjde'yi yalnızca, "İsa'nın günahların için öldüğüne iman et ki öldüğünde cennete gidesin" sözleriyle ilan ediyorsak hayati öneme sahip olan ruhsallığa direnç gösteren bir teolojide kalmışız demektir. İman eden kişiler bir süre sonra Mesih'in yaşadığı ve öğrettiği gibi yaşamak istemediklerini anlarlar.

The Great Omission pek çok yıl boyunca yazılmış ve sunulmuş makalelerin bir derlemesidir. Willard, öğrenci olma çağrısına vurgu yapar ve ruhsal biçimlenmeyi tarif eder. Başka bir deyişle nasıl öğrenci olunacağını tanımlar.

İsa'nın Çırağı Olmak

Öğrencilik yalnızca süper Hristiyanlar için midir?

Willard, imanlının bir öğrenci, bir çirak olması gerektiğini göstererek başlar. İsa'nın öğrencileri yalnızca bir takım bazı doktrinler ileri süren kişiler değillerdir; Göklerin Egemenliği'ndeki yaşama ilişkin gelişen anlayışlarını, yeryüzündeki yaşamlarının her alanına uygularlar. Kendini Mesih gibi olmaya adamaya sabit bir kararlılık göstermek de buna dahildir.

Bunun tersi durumda, Mesih'in öğrencisi olma kaygısı taşımayan imanlının yapacak "çok daha önemli" işleri vardır. Bu kişinin, Mesih gibi olmaktan çok kendisinden nihai bağlılık talep eden daha başka şeyleri vardır. Ancak öğrenci olmamaya yönelmek imanlıya pahalıya patlar. İsa'nın bizler sahip olalım diye verdiği bol yaşamı almasına engel olur (Yu. 10:10).

Peki, Mesih gibi olmaktan çok daha önem verdiğimiz şeylerin olup olmadığını nasıl anlarız? Özellikle yanıtlarımızın ve seçimlerimizin ardındaki arzularımızı ve amaçlarımızı incelemek, bunu anlamayı sağlar.

İsa'ya derin bir güven duymadığımız sürece İsa'nın öğretisini izleme yeteneğimiz körelir. O'nun, bizi etkileyen her şeyden çok daha yüce olduğuna güvenmeliyiz. Bu nedenle düşmanlarımızı sevmeye, kendimizi ve sahip olduklarımızı O'na emanet etmeye gerçekten gücümüz vardır. Göklerin Hükümrânlığı'nın sağladığı güvenlik ve yeterlilik olmasa o kadar korku dolu ve öfkeli oluyoruz ki başkalarını sevemiyoruz. Mesih'e güvendiğimizde ise anbean olayları ve sıkıntıları Tanrı'nın sağlayışını göstereceği noktalar olarak kabul ediyoruz; sabırla Ruh'u'nun yaşamlarımızdaki etkinliğini bekliyoruz.

"İsa'ya derin bir güven duymadığımız sürece İsa'nın öğretisini izleme yeteneğimiz körelir."

Ruhsal Biçimlenme Ve Karakter Gelişimi

Ruhsal biçimlenme, *insan ruhunun ve iradesinin belirli bir şekle ya da karaktere biçimlenmesi sürecidir*. Willard diyor ki, "Yanlış anlaşılmasın; bu herkes için geçerli olan bir süreçtir. İnsanların en

ahlaksız da tıpkı en hayranlık uyandıranı gibi bir ruhsal biçimlendirmeden geçmiştir." (s. 104)

Hristiyan'ın ruhsal biçimlenmesi, İsa Mesih'i seven ve O'na güvenen imanlının O'nun karakterini almasıyla sonuçlanan *sürecidir*. Bu süreç düşüncenin yenilenmesini, duyguların yenilenmesini, sosyal ilişkilerin yenilenmesini ve canın yenilenmesini içerir.

Karakter, davranışlar aracılığıyla şekillenir ve davranışlar aracılığıyla değişir. Birey olarak, O'na itaat etmek için öğrenmem gereken her şeyi öğrenmeye ve itaat etmeye kararlı olmam, ruhsal biçimlenmenin ve değişimin gerçek yoludur. Aynı zamanda çoğunlukla direkt bir çaba göstererek Tanrı'ya teslim olamayız. Sadece iyi niyete sahip olmak içinde bulunduğumuz durumların çoğunda yetersiz kalır. "Çalışmaya" odaklanmak yerine niyetimiz ve çabamız eğitim aracılığıyla eyleme dökmek olmalıdır.

Willard bunu şu şekilde açıklamaktadır:

Bizler "alıştırmalarla eğitilmiş olmalıyız." İsa'nın öğretişleri "zor" görülür, çünkü benliğimize özgü kişiliklerimiz O'nun öğretişlerine karşı koymak üzere şekillenmiştir. O halde eğer alıştırmalarla eğitilmemişsek, çalışmak için normal olarak ya çok geç olacak ya da fırsat yok olacaktır. Bizler ruhsal disiplinlerin peşinde koşarak alıştırmalarla eğitiliyoruz. Bir disiplin, tek başına çaba göstererek yapamayacağımız şeyleri yapabilecek hale gelmek için peşinde koştuğumuz, tekrarladığımız eylemdir. Yaşamlarımızda geliştirdiğimiz değeri olan her şey disiplinin ve gönüllü olarak seçilen ve planlanan etkinliklerin bir sonucudur. Ruhsal eğitim benliğimizi Mesih'in yapacağını yapmaya hazır hale getirecektir. (s. 85, 86)

Willard, Mesih'in benzerliğinde olmanın dışavurumunun, ruhsal biçimlendirme sürecinin odağı olmadığı konusunda uyarır. Dışsal değişim esas vurgu olursa süreç bozulacaktır.

Örneğin, Mesih'in öbür yanağını çevirme buyruğunu ele alalım. Eğer tüm amacınız öbür yanağınızı çevirmek olursa, kendinizi acılıkla ve intikam hisleriyle dolu bulabilirsiniz. Ancak Mesih'in karakterini içinde barındıran bir insana dönüşmüşseniz, uygun halde savunmasız olmak normalleşecektir. (s. 152).

Pek çok kere Willard ruhsal disiplinleri uygularken Tanrı lütfunun rolünden söz eder. Tanrı biz *çabalarken* dualarımızda, Kutsal Kitap üzerinde derin düşünürken ve diğer eylemlerimizde bize lütfunu sunar. Lütf *çabaya karşı değildir, kazanma* tutumuna karşıdır (s. 80). Bir imanlının kutsal bir yaşam sürdürmesi için göreceği lütf, günah işlediğinde göreceği lütfün çok daha fazladır. Bunun sebebi yaptığı her kutsal davranışın Tanrı'nın lütfü tarafından desteklenmesidir. Willard, lütf görmeyi gayretle istemenin, lütfu nasılsa (aklanmak ve kutsal kılınmak amacıyla) *kazanamayacağımızdan* ötürü yersiz olduğu bahanesinden vazgeçmemiz gerektiğini vurgular (s. 76).

“Lütf çabaya karşı değildir, kazanma tutumuna karşıdır.”

Willard ruhsal disiplinleri Kutsal Kitap'ı

ezberlemek, dua, tek başına kalmak, sessizlik, kutsal yazıları etüt etme, hizmet, tapınma ve oruç olarak tarif eder. Bu tür etkinlikler, Mesih'e benzer olmak üzere karakterimizin şekil alması için Ruh'un yaşamlarımızda çalışmasıyla etkileşim halinde olurlar. Hizmette ve yaşamda huzur veren bir güç sağlarlar. Willard en çok da Kutsal Kitap'ı ezberlemek ve tek başına kalmak konularındaki disiplinleri geliştirir.

Willard Kutsal Kitap'ı ezberlemenin önemini Yeşu 1:8 ayetinde dayandırır: “Yasa Kitabı'nda yazılanları dilinden düşürme. Tümünü özenle yerine getirmek için gece gündüz onu düşün. O zaman başarılı olacak ve amacına ulaşacaksın.” Sürekli Tanrı'nın sözü üzerinde düşünmek Mesih gibi olmak üzere büyümenin temelidir. Zihnimizi Kutsal Kitap'ın gerçekleriyle doldurmak gündelik yaşamımızda değişiklik yaratır. Akılda tutulan Tanrı'nın yasası, zihinlerimize ve canlarımıza Tanrı'nın düzenini getirir. Bu, ruhsal biçimlenmede kesinlikle esastır.

Tek başına olmak önemlidir, çünkü tek başına olmadan iç görüye sahip olmak zordur. Tek başına ve sessiz kalmak sosyal varlığımızın çarpıklıklarını düzeltmek için gereklidir. “Tek başınıza kalarak etrafınızdaki yaşamın dayattığı otomatik tepkilerden kendinizi kurtarmaya başlarsınız.” (s. 175). Yalnız kalmak ve sessiz olmak çoğu kişi için bedenlerini ve canlarını günahattan devre dışı bırakabilmenin ve Göklerin Egemenliği'nde kendilerine yeni bir ayar kazandırmanın tek yoludur. Willard yalnızlığı vurgularken kiliseye katılmanın veya sırf Kutsal Kitap'ı etüt etmenin ve dua etmenin değişim yaratmada etkisiz kalabileceğini söylüyor. Çünkü beden ve can öylesine yorgun, öylesine parçalanmış, öylesine bir mücadele içinde olabilir ki bunlarla tam olarak meşgul olunamayabilir. Bu tür etkinlikler uygun bir şekilde yerine getirilmediklerinde kuralcı, etkisiz ritüellere dönüşebilirler.

Willard şunları önermektedir:

1. Baba ile ilişkinizi İsa'nın yaptığı gibi sürdürün. Egemenlik yaşamında O'nun öğrencisi olmak için düzenli olarak O'nunla buluşmalar ayarlayın.
2. Bütün etkinliklerinizi daima, Kurtarıcımız ve Öğretmenimiz İsa'yla birlikte gerçekleştirin, bunu samimi bir kişisel yolculuk olarak görün. Tanrı'nın varlığını deneyimlemek, zihnimizi sürekli olarak doğrudan O'na yöneltmektir. “Pusulanın ne

yöne çevrilirse çevrilsin ibresinin sürekli olarak kuzeyi göstermesi gibi, bizim de zihinlerimiz hep Tanrı'ya döner." (s. 125).

- Yaşamlarınızda Tanrı'nın hakimiyetini anlamaya sürekli gayret edin. Yüreğinizin içinde ve iç varlığınızda neler olup bittiğini irdeleyin. Etüt edin ve üzerinde derin düşünün. İtirafı dua edin ve Tanrı'dan yardım isteyin. Sonra da doğru olmayan şeyi değiştirmek için adımlar atın.

Willard İsa Mesih'e ilişkin anlayışımızı genişletmemizi istiyor. "O'nu bir düşünür olarak, insan ırkının en önde gelen düşünürü olarak görmemiz gerekiyor. Bütün olası profesyonel alanlarda en bilgi sahibi kişi O'dur" (s. 191). Willard İsa'nın öğrencileri olarak, bizi yapmak zorunda olduğumuz her şey için Mesih'in yardımını istemeye zorluyor. "Eğer İsa'nın uğraşmakta olduğunuz her konuda oldukça yetenekli ve akıllı biri olduğunu düşünmüyorsanız, O'na Rab derken tam olarak neyi kastediyorsunuz?" (s. 169)

Ayrıca Willard, İsa'nın kendisini işitenlere karşı savaşlar kazanmak için değil, onlara anlayış ve içgörü kazandırmak için mantık kullandığını gösteriyor. İnsan zihninin doğasında duygular, güvenilir biçimde iman veya inanç oluşturamaz. İnanıcı üreten unsurlar anlayış ve içgördür. İnsanların anlayışını gözardı ederek yüreklerini veya karakterlerini değiştirmek için onlara bir şeyler yaptırmaya çalıştığımızda boşuna uğraşırız.

Eleştiri

Bu kitabın en büyük katkısı ruhsal biçimlenmeyi vurgulamasıdır. Willard'ın Mesih'e benzer olmak üzere gayret etmeye kararlı olma çağrısı, her bir imanlının bu kitabı okuduktan sonra edineceği bir cevherdir. Tek başına kalmanın ve derin düşünmenin değişime nasıl yardımcı olduğunu açıklamak, sosyal medyaya çok büyük önem verildiği ve dikkat dağılmasına bağlı hale gelmiş günümüzde oldukça gerekli bir meydan okumadır.

Willard'ın, duyurduğumuz kurtuluş mesajının Mesih'te yeni bir yaşamı içermesi gerektiğiyle ilgili kiliseye yaptığı uyarı, kilise için gereklidir. Duyurulan Müjde'nin çoğunlukla bu konuyu vurgulamakta zayıf kaldığından söz eder. Ancak Willard, bireyin Müjde mesajını bir bütün halinde kabul etmesinin Mesih'in öğrencisi olmayı sürdüreceğinin garantisi olarak görür ve bu varsayımı bahsettiği kadar kolay bir adım değildir. Pek çok kişi ilkin yalnızca kurtuluşun bereketini sadece anlamaya ve kabul etmeye hazır olur ve ancak devamında, bu bereketleri ve sevinci tattıktan sonra, anlamaya ve itaatkâr olmak üzere adım atmaya başlar.

Willard'ın felsefe geçmişi kitapta sıklıkla karşımıza çıkmaktadır. Onun iyi geliştirilmiş fikirleri okuyucuya güçlü bir meydan okuyuş sunmaktadır. Kitapta zayıf olan, Kutsal Kitap yorumlarının eksik oluşudur. Değindiği kimi noktalar böylelikle çok daha güçlü olabilirdi veya eğer sözünü ettiği noktaları Kutsal Kitap üzerinde geliştirseydi başka bir bakış açısından ele alınabilirlerdi.

Willard'ın "can" tanımı ve bir mantıkçı olarak İsa'ya değinmesi, İsa'nın bize sunduğu yaşamı yaşamamanın yollarını bulmamıza pek de pratik bir yardımcı dokunmuyor. Ancak yine de Willard'ın mesajı, müjdelemede ve kilise hizmetinde odak noktamızı daha güçlü bir hale almak için ihtiyaç duyulan güçlü bir vurgu taşır. **E**

Sonnolar

¹ SİLAS Sekreteri Chad Hensley'den alınan kişisel e-posta iletisi, Ekim 2015.